

Ročník 36 | 01/2021

VIZOVSKÉ noviny

Vydává Rada města
a Městský úřad ve Vizovicích

**Finanční odbor informuje
Náctiletí sobě
Stopy pravěkého osídlení vizovické kotliny**

Mr. Josef Čižmář

Ph. Mr. Josef Čižmář

19. 4. 1868 Vizovice – 22. 12. 1965 Brno

V závěru roku 2020 uplynulo 55 let od úmrtí Josefa Čižmáře – lékárníka, vlastivědného pracovníka a spisovatele, sběratele lidové slovesnosti, autora knih o Vizovicích a čestného občana města Vizovice.

Josef Čižmář se narodil ve Vizovicích. Absolvoval gymnázia ve Valašském Meziříčí a v Přerově. V r. 1889 získal titul magistra farmacie v Praze. Působil v Brně, Kelči, Olomouci a také v lékárnách v bulharské Sofii a Sarajevu, později i ve Visoku v Bosně či v slovinské Lublani. Jižní Evropa mu byla doporučena kvůli zlepšení zdravotního stavu – trpěl vážným onemocněním plic. Během následujících let pobýval v Prostějově, Olomouci, Kutné Hoře, Novém Městě nad Váhem a Vizovicích. V dubnu 1934 mu byl udělen titul Čestný občan města Vizovice. Zemřel v Brně.

Na základě archivních dokumentů napsal: Dějiny a paměti města Vizovic, Národopisné a životopisné paměti Vizovic, Lidové lékařství v Československu a Čáry a pověry lidu na Moravě a ve Slezsku. Přispíval do mnoha časopisů.

Alena Hanáková

Prameny: www.osobnostivalaaska.cz

Z obsahu

Z radnice	4-10
Napsali jste nám	10
Chrástěšov	11
Náctiletí sobě	13
Technické služby	14-15
Příroda	16-19
Historie	20-23
Tradice	24-25
Informační centrum	26
Kultura	28-30
Závěrem	31

Vizovské noviny.

Vydává Město Vizovice. Periodický tisk územního samosprávného celku.

IČO: 00284653, MK ČR E 13005.

Adresa vydavatele: Město Vizovice, Masarykovo nám. 1007, 763 12 Vizovice

Redakční rada: David Grác, Petra Motyčková Juráňová, Jana Pluhařová, Mikuláš Zelinský.

Tisk: Tiskárna Didot, spol. s r.o., Trnkova 2944/119, 628 00 Brno-Líšeň.

Titulka: Ivan Straškraba.

Další foto: archiv města Vizovice a autoři článků.

VN č. 01/2021 vydání 23. 02. 2021

Uzávěrka příspěvků VN 02/2021

je 25. 03. 2021. **Datum vydání**

č. 02/2021 je 23. 04. 2021

Harmonogram pro další období

(datum uzávěrky), datum vydání:

VN 03/2021: (25. 05. 2021) 24. 06. 2021.

Vychází jako dvouměsíčník v nákladu 2 200 kusů výtisků.

Výtisk zdarma.

Vydavatel VN neodpovídá za obsah autorských článků. Články mohou být kráceny dle technických možností a potřeb redakce. K nevyžádaným příspěvkům se redakce nevyjadřuje. Příspěvky nezveřejněné v tomto čísle budou otištěny v příštím vydání. Inzerce přijímáme pouze v elektronické podobě ve formátu pdf či jpg v tiskové kvalitě.

Kontaktní e-mail:

vizovske.noviny@vizovice.eu

Vizovice kolem roku 1933, z knihy Dějiny a paměti města Vizovic Ph.Mr. Josefa Čížmáře

Vážení občané, milí čtenáři Vizovských novin,

Vítejte v roce 2021. V roce, kdy si naše město připomene 760 let od první písemné zmínky o Vizovicích, zaznamenané v roce 1261 v Zakládací listině cisterciáckého kláštera Smilheim ve Vizovicích. Také v tomto roce budou vycházet Vizovské noviny se svými tématy a rubrikami. Ať už těmi tradičními, nebo novými. Věříme, že neotřelými. S novou rubrikou „-náctiletí sobě“ přichází již první číslo novin. Tentokrát s Mikulášovým zamyšlením nad tím, jak naložit s volným časem a fotografiemi od Štěpánky. V rubrice historie najdeme s pomocí Dušana Cendelína stopy pravěkého osídlení vizovické kotliny, a v zaznamenaném příběhu Aloise Pokorného útržky života z doby 2. světové války. Věříme, že se stejně tak podaří najít nadšence, kteří přijmou nabídku Domu kultury a projdou kurzem

pro režiséry ochotnického divadla. To proto, aby se znovu po letech znásobila možnost vzniku divadelních ochotnických her, režirovaných a hraných Vizovjany.

Lidský čas přináší změny, mezi které patří i loučení. Je o to smutnější, když je to loučení s blízkým člověkem a kolegou, loučení víc než nečekané. Takové bylo a je rozloučení s tajemníkem Městského úřadu Vizovice Ing. Jaroslavem Pavelkou nejenom osobně, ale i na stránkách Vizovských novin. Novin, které podporoval, sledoval a pomáhal obsahově pokrýt informacemi nejenom z dění v úřadu.

Milé čtenářky, milí čtenáři, věříme, že vám budou Vizovské noviny přinášet zajímavé čtení i v tomto roce, do kterého vám přejeme hodně zdraví.

Alena Hanáková

Vážení čtenáři,

pojďte s námi tvořit naše Vizovské noviny. Máte námět na článek, dotaz do ankety zastupitelům, staré fotografie, texty nebo informace, které by mohli zajímat i další čtenáře? Za vaše náměty, zasláné na kontaktní e-mail Vizovských novin, předem děkujeme.

red

Oprava jména z čísla 06/2020:

Str. 19, poslední odstavec – NE Jaroslava Čechová, ale **Jarmila Čechová**; **str. 21** pod fotografií první učitelka hudební školy **Jarmila Pečeňová** (ne Jaroslava).

MEZI ZASTUPITELI – anketa pro zastupitele města na aktuální téma

Ve které části města by měla být podle vás údržba zeleně nejintenzivnější?

Všechny části města, nevyjímaje Chrastěšov, si zaslouží maximální péči o zeleň. Je dobře, že jsme si zvykli na upravená veřejná prostranství a upozorňujeme na stav, který se tomu vymyká. Pravidelná kritika je v době intenzivního růstu trávy – seče se málo nebo (pro někoho paradoxně) to naopak přeháníme s intenzitou sečení. To však probíhá podle stanovených pravidel především s ohledem na ochranu trávy. Jsem přesvědčená, že nejintenzivnější péče o zeleň by měla být věnována centru města. Důvod? Jde o reprezentativní část města s kumulací největšího počtu návštěvníků i občanů Vizovic.

Alena Hanáková

Uvítal bych kvalitní a intenzivní péči o zeleň v místech, které vidí všichni projíždějící Vizovicemi: Náměstí Masarykovo, Náměstí Palackého, kolem silnic I/49 a I/69. Dále pak zeleň v místech vlastněných městem Vizovice, která využívají občané k oddychu a dále lokality, na kterých byla zeleň v minulých letech z prostředků města rekultivována.

Jaroslav Kulhánek

Určitě máme rádi udržované a stále posečené plochy, které vypovídají o tom, jací jsme hospodáři. My lidé a náš technologický rozvoj, bychom měli vytvářet soulad s přírodou, což se nám zrovna zcela nedaří. Poslední léta jsme pociťovali extrémní sucha a tím nedostatek vody všeobecně. Čím častěji budeme udržovat naše zelené plochy, tím více budeme přispívat k větší celkové evapotranspiraci, tedy celkovému výparu vody. Naším cílem by mělo být udržet v krajině optimální množství vody, aby koloběh vody fungoval tak, jak má. Malé plochy s lučními květy by jistě slušely jak našemu náměstí, tak i na některých plochám městských, ale i soukromých. Zkusme se nad touto úvahou společně zamyslet, prosím.

Roman Persun

Je potřeba se zaměřit na sídliště A. Háby a Štěpská. Po revitalizaci zeleně na těchto sídlištích je potřeba tuto zeleň nadále udržovat. Není stanoven systém, který by jednoznačně určoval pravidla o starání se v těchto prostorách. Mimo pravidelné sekání je potřeba věnovat

pozornost i následné péči a údržbě vysazených rostlin.

Jaromír Slezák, ml.

Já osobně si myslím, že nejintenzivnější údržba zeleně by měla být v centru města a to proto, že je to místo reprezentativní, kde se pohybuje velké množství obyvatel a návštěvníků. Dále by měly následovat sídliště a areály ZŠ a MŠ a také hřbitov. Na sídlišti Růžová, Štěpská a ve čtvrti A. Háby proběhly v minulých letech revitalizace zeleně a výsadba je tam opravdu krásná a je potřeba o ni pravidelně pečovat. O veřejnou zeleň se ve Vizovicích starají pracovníci a pracovníci technických služeb podle stanoveného plánu a rok od roku se péče zlepšuje a inovuje. Určitě budou rádi, za jakýkoliv nápad na novou výsadbu květin nebo stromořadí.

Silvie Dolanská

Údržbu zeleně v našem městě považuji za skvělou, zejména plochy osazované zahradníky a zahradnicemi. Rád je vždy ukazují svým hostům a jsem pyšný na zkrášlení záhonů vždy ve vhodné formě k danému ročnímu období. Za údržbu travnatých ploch patří díky pracovníkům Technických služeb města, a mám pochopení, že nemohou posekat všechny plochy naráz. Já bych v péči o zeleň nic neměnil.

Martin Déva

Dodatečně zasláná odpověď Martina Dévy na anketní otázku ve VN 06/2020: **Co považujete za hlavní prioritu Města Vizovice v roce 2021?**

Za hlavní prioritu Města Vizovice pro rok 2021 považuji dokončení Aktualizace Územního plánu města a veřejné projednání této změny s obyvateli. Aktualizovaný Územní plán bude podkladem pro další rozvoj města a pro rozhodování obyvatel i investorů. Územní plán je jedním z základních kamenů dobrého fungování města.

Martin Déva

Fotografie: Bronislava Dukátníková

Zemřel tajemník městského úřadu Ing. Jaroslav Pavelka

V úterý 26. 1. 2021 jsme přijali smutnou zprávu o nečekaném úmrtí tajemníka Ing. Jaroslava Pavelky.

Na Městském úřadě Vizovice působil od prosince 2002. Nejprve jako vedoucí odboru dopravy a od dubna 2007, téměř 14 let, v pozici tajemníka. Zemřel náhle ve věku nedožitých 56 let.

Odešel nejenom náš kolega a kamarád, ale taky uznávaný šéf. Člověk pracovitý, s velkým přehledem, se smyslem pro humor, kdykoliv připravený nabídnout pomoc, když bylo potřeba. Člověk se zájmem o dění kolem sebe a řadou nápadů, které se promítly do spousty projektů realizovaných v rámci úřadu i ve městě Vizovice. Pro práci tajemníka si své již dosažené vzdělání rozšířil ukončeným bakalářským studiem na Právnické fakultě Masarykovy univerzity v Brně. Narodil se ve Slavičíně a většinu svého dospělého života žil v Loučce nedaleko Vizovic. Přestože ve Vizovicích nebydlel, za téměř 19 let, kdy tady pracoval, je znal často mnohem lépe než někteří Vizovjané.

Rádi bychom tímto vyjádřili poděkování za vše, čím obohatil životy lidí kolem sebe. Za jeho práci, čas, podanou ruku a rady nejen svým kolegům, ale i občanům.

*Se vzpomínkou
kolegyně, kolegové
a vedení města Vizovice*

Evidence obyvatel v číslech

Počet obyvatel přihlášených trvalému pobytu ve městě Vizovice k 31. 12. 2020 (údaje vychází z údajů MV ČR):

muži celkem	muži 15+	ženy celkem	ženy 15+	Celkem osob	Celkem osoby 15+	Počet cizinců s pobytem na území Vizovic
2.384	2.032	2.489	2.121	4.873	4.153	43

Změny trvalého pobytu v roce 2020:

- přistěhovalo se **87 osob** z toho 43 mužů a 44 žen
- odstěhovalo se **86 osob** z toho 41 mužů a 45 žen
- v rámci Vizovic se přestěhovalo **39 osob** z toho 20 mužů a 19 žen
- počet obyvatel hlášených na úřední adrese – Masarykovo nám. 1007 je **227 osob**

Narození

- narodilo se **43 dětí** z toho 26 chlapců a 17 děvčat

Úmrtí

- zemřelo **54 osob** z toho 26 mužů a 28 žen

Mgr. Petra Kovářová

Informace finančního odboru

Výše místních poplatků v roce 2021

Obecně závazné vyhlášky č. 2/2020 a č. 3/2020

Rozhodnutím zastupitelstva města Vizovice ze dne 7.12.2020 zůstává pro rok 2021 zachována stejná výše všech místních poplatků jako v roce 2020.

Všechny níže uvedené místní poplatky lze uhradit na pokladně městského úřadu v hotovosti či bezhotovostně platební kartou, případně zaslat platebním převodem na účet města č. 19-1406726359/0800, A to po předchozím vyžádání variabilního symbolu na e-mailové adrese zana.kutejova@mesto-vizovice.eu

1. Poplatek za provoz systému shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů

Tento poplatek je upraven Obecně závaznou vyhláškou č. 2/2020.

Sazba poplatku na jednoho poplatníka činí v roce 2021 550 Kč/rok

Poplatek platí

- fyzická osoba přihlášená v obci,
- fyzická osoba, která má ve vlastnictví stavbu určenou k individuální rekreaci, byt nebo rodinný dům, ve kterých není přihlášená žádná fyzická osoba, a to ve výši odpovídající poplatku za jednu fyzickou osobu.

Ohlašovací povinnost

Poplatník je povinen ohlásit správci poplatku vznik své poplatkové povinnosti nejpozději do 30 dnů ode dne, kdy mu povinnost platit tento poplatek vznikla.

Splatnost místního poplatku je 31. 3. 2021.

2. Ostatní místní poplatky

Tyto poplatky jsou upraveny Obecně závaznou vyhláškou č. 3/2020.

A) MÍSTNÍ POPLATEK ZE PSŮ

Sazba poplatku za kalendářní rok:

- 60 Kč – pes chovaný v k. ú. Chrástěšov (90 Kč za každého dalšího psa)
- 180 Kč – pes chovaný v rodinném domě (270 Kč za každého dalšího psa)
- 540 Kč – pes chovaný v bytovém domě (810 Kč za každého dalšího psa)

Sazba poplatku za kalendářní rok u osob starších 65 let

- 30 Kč – pes chovaný v k. ú. Chrástěšov (45 Kč za každého dalšího psa)
- 60 Kč – pes chovaný v rodinném domě (90 Kč za každého dalšího psa)
- 200 Kč – pes chovaný v bytovém domě (300 Kč za každého dalšího psa)

Ohlášení poplatkové povinnosti:

Držitel psa je povinen ohlásit správci poplatku vznik své poplatkové povinnosti do 15 dnů ode dne, kdy pes dovršil

stáří tří měsíců, nebo dne, kdy nabyl psa staršího tří měsíců. Stejným způsobem je povinen oznámit také zánik své poplatkové povinnosti.

Zánik poplatkové povinnosti:

Poplatková povinnost zaniká dnem, kdy přestala být fyzická nebo právnická osoba držitelem psa (např. úhynem psa, jeho ztrátou, darováním nebo prodejem), přičemž se poplatky platí i za započatý kalendářní měsíc, ve kterém taková skutečnost nastala.

Splatnost místního poplatku je 31. 3. 2021

B) POPLATEK ZA UŽÍVÁNÍ VEŘEJNÉHO PROSTRANSTVÍ

Sazba poplatku činí za každý i započatý m² a každý i započatý den:

- za umístění dočasných staveb a zařízení sloužících pro poskytování služeb (např. restaurační zahrádka) 2 Kč
- za umístění dočasných staveb a zařízení sloužících pro poskytování prodeje na trzích 5 Kč
- za umístění dočasných staveb a zařízení sloužících pro poskytování prodeje 10 Kč
- za umístění prodejních zařízení po dobu trvání kulturních akcí Masters of Rock a Vizovické Trnkobraní pořádaných ve městě Vizovice 100 Kč
- za provádění výkopových prací 1 Kč
- za umístění stavebního zařízení 2 Kč
- za umístění reklamního zařízení 4 Kč
- za umístění zařízení lunaparků, cirkusů a jiných obdobných atrakcí 2 Kč
- za umístění skládek 2 Kč
- za vyhrazení trvalého parkovacího místa 10 Kč
- za užívání veřejného prostranství pro kulturní akce 2 Kč
- za užívání veřejného prostranství pro sportovní akce 2 Kč
- za užívání veřejného prostranství pro reklamní akce 5 Kč
- za užívání veřejného prostranství pro potřeby tvorby filmových a televizních děl 5 Kč

Město stanovuje poplatek paušální částkou takto:

- za užívání veřejného prostranství spočívajícího ve vyhrazení trvalého parkovacího místa pro osobní automobil měsíční 500 Kč, roční 6 000 Kč
- za užívání veřejného prostranství spočívajícího ve vyhrazení trvalého parkovacího místa pro autobus nebo nákladní automobil měsíční 1 000 Kč, roční 12 000 Kč

Ohlášení užívání veřejného prostranství:

Poplatník je povinen ohlásit správci poplatku nejpozději 10 dní před zahájením užívání veřejného prostranství předpokládanou dobu, místo, způsob a výměru užívání veřejného prostranství. V případě užívání veřejného prostranství po dobu kratší než 5 dní je povinen splnit ohlašovací povinnost nejpozději v den zahájení užívání veřejného prostranství. Pokud tento den připadne na sobotu, neděli nebo státem uznaný svátek, je poplatník povinen splnit ohlašovací povinnost nejbližší následující pracovní den.

Splatnost poplatku

Poplatek je splatný nejpozději v den zahájení užívání veřejného prostranství.

Poplatek stanovený paušální částkou je splatný do 30 dnů od zahájení zpoplatněného užívání.

Případně-li lhůta splatnosti na sobotu, neděli nebo státem uznávaný svátek, je dnem, ve kterém je poplatník povinen svoji povinnost splnit, nejbližší následující pracovní den.

C) POPLATEK Z POBYTU**Předmět poplatku a plátce poplatku**

Předmětem poplatku je úplatný pobyt trvající nejvýše 60 po sobě jdoucích kalendářních dnů u jednotlivého poskytovatele pobytu. Poplatníkem poplatku je osoba, která v obci není přihlášená. Plátcem poplatku je poskytovatel úplatného pobytu. Plátce je povinen vybrat poplatek od poplatníka.

Ohlašovací povinnost

Plátce poplatku je povinen podat správci poplatku ohlášení do 15 dnů od zahájení činnosti spočívající v poskytování úplatného pobytu. Stejným způsobem oznámí plátce poplatku správci poplatku ukončení této činnosti.

Sazba poplatku činí 21 Kč za každý započatý den pobytu, s výjimkou dne jeho počátku.

Splatnost poplatku

Do 15 dnů po uplynutí kalendářního čtvrtletí předloží poskytovatel pobytu správci poplatku vyúčtování za uplynulé čtvrtletí a ve stejné lhůtě vybrané poplatky správci odvede.

D) POPLATEK ZE VSTUPNÉHO

Podrobnější informace týkající se výše sazeb, splatnosti poplatků, úlev, osvobození apod. všech uvedených poplatků je možné zjistit také přímo na pokladně města v úředních hodinách, případně na tel. 777 471 123 (Zana Kutějová).

Obecně závazné vyhlášky města Vizovice č. 2/2020 a č. 3/2020 jsou zveřejněny na stránkách města www.mestovizovice.cz. U všech poplatků předem děkujeme za dodržování termínu splatnosti.

*Ing. Eva Kubíčková,
vedoucí finančního odboru*

Pravidla pro poskytování finanční podpory z rozpočtu města Vizovice platná pro rok 2021

Pravidla pro poskytování finanční podpory z rozpočtu města Vizovice na rok 2021 jsou obdobná jako v roce předcházejícím.

Kompletní pravidla pro poskytování finanční podpory lze najít ve Směrnici č. 1/2015 o poskytování finanční podpory z rozpočtu města Vizovice, kterou schválila na svém zasedání Rada města Vizovice dne 25.3.2015.

Směrnice a podrobnosti k vyhlášeným dotačním programům je zveřejněna na webových stránkách města www.mestovizovice.cz v sekci „Město“ – „Finanční podpora města“

V roce 2021 bude z rozpočtu města Vizovice možné žadatelům poskytnout tyto druhy finančních podpor:

1. Programové dotace vyhlášená Radou města Vizovice pro rok 2021:

a) „Dotace na činnost s dětmi a mládeží“

- vyhlášen na jednání rady města dne 16.12.2020 usnesením č. 44/358/2020
- žádosti budou přijímány v termínu od 18. 1. 2021 do 18. 3. 2021
- dotace podléhají finančnímu vypořádání
- více informací na webových stránkách města v sekci „Město“ – „Finanční podpora města“

b) „Program pro poskytování finanční podpory z rozpočtu města Vizovice pro zajištění financování sociálních služeb dle § 105 zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů na rok 2021“

- vyhlášen na jednání rady města dne 16.12.2020 usnesením č. 44/360/2020
- žádosti budou přijímány v termínu od 30. 1.2021 do 16. 3. 2021

- dotace podléhají finančnímu vypořádání
- více informací na webových stránkách města v sekci „Město“ – „Finanční podpora města“

2. Individuální dotace na provoz či činnost organizací či jednotlivců

se sídlem či aktivitou na území města Vizovice či místní části Chrástěšov, které se zabývají aktivitami v oblasti sportu a tělovýchovy, kultury, využití volného času, poskytování sociálních a zdravotních služeb, požární ochrany, péče o děti do 3 let věku, protidrogových aktivit, péče o historické památky apod. a dále individuální dotace na konkrétní projekty, investice, akce či aktivity, na které v daném roce nebyl vyhlášen program podpory (dále jen „individuální dotace“)

Žádosti o individuální dotace musí mít písemnou podobu, musí mít požadované náležitosti a lze je podat pouze na předepsaném formuláři města (včetně všech povinných příloh).

Žádosti budou přijímány v průběhu celého roku a podléhají finančnímu vypořádání.

3. Jednorázové finanční dary

Žádosti o jednorázový finanční dar z rozpočtu města Vizovice lze podat bez použití předepsaného tiskopisu v průběhu celého kalendářního roku. Finanční dary budou přednostně poskytovány fyzickým či právnickým osobám, které svou činnost vyvíjí na území města a pro občany města Vizovice a MČ Chrástěšov.

Poskytnutý finanční dar nepodléhá finančnímu vypořádání.

*Ing. Eva Kubíčková,
vedoucí finančního odboru MěÚ*

Telefonní seznam MěÚ Vizovice

Příjmení, jméno, tit.	náplň práce	mobil	státní
Vedení a nezařazení			
Dolanská Silvie, Bc.	starostka	724 180 006	577 599 100
	přímá státní linka		577 452 430
Hanáková Alena, Mgr.	místostarostka	724 182 885	
Petra Kovářová, Mgr.	pověřená výkonem pravomocí tajemníka	725 756 788	
Polášková Nikola	Komise pro obč. záležitosti	777 471 121	
Slezák Jaromír	investice a správa budov	777 471 116	
MAS	kancelář MAS – budova Hotelu		577 599 128
Sekretariát			
Dostál Petr, Mgr.	správa majetku výběrová řízení	777 471 120	
Hajdíková Zdeňka	CzechPoint ověřování	777 471 114	577 599 114
Kopečná Ivana, Bc.	vedoucí + sekretariát	777 471 113	577 599 113
Křepelka Tomáš, Ing.	informatik	602 114 425	
Lukašíková Danuše	podatelna ověřování	777 471 101	
	FAX		577 599 160
	spojovatelka		577 599 111
Vašíček Petr	euromanager	776 766 390	
Žůrek Jiří, DiS.	www krize	777 471 108	
Odbor dopravy a silničního hospodářství			
Balusková Marie, Bc.	silniční hospodářství	777 471 175	
Hába Dalibor, Bc.	evidence vozidel	777 471 183	
Konečná Zdeňka	evidence vozidel	777 471 184	
Štipčáková Petra, Bc.	bodový systém	777 471 187	
Tomancová Petra	evidence řidičů	777 471 182	
Zlámalová Terezia, JUDr.	vedoucí	777 471 180	
Sociální odbor			
Adámková Eva, Mgr.	soc. právní ochrana dětí	777 471 192	
Kludová Šárka, Mgr.	soc. právní ochrana dětí	777 471 154	
Nedbal Vladimír, Ing.	vedoucí kurátor	777 471 157	
	FAX		577 453 070
Podhanyiová Světlana, Bc.	sociální péče	777 471 150	
Šlahařová Božena, Bc.	NRP	777 471 163	
Šlahařová Marie, DiS.	sociální péče	777 471 156	
Trlicová Jana, Mgr.	soc. právní ochrana dětí	777 471 152	

Příjmení, jméno, tit.	náplň práce	mobil	státní
Odbor Stavební úřad			
Chocholatá Jana	referent	777 471 133	
Macháčková Marie	referent	777 471 131	
Musilová Marie, Ing.	referent	724 192 851	
Vaculík Roman, Ing.	vedoucí	777 471 134	
Vaiglová Kateřina, Mgr.	pořizovatel ÚP	777 471 132	
Odbor životního prostředí			
Daňová Alice	vodní hospodářství	777 471 126	
Jelénková Eva, Ing.	vodní hospodářství	777 471 179	
Martinů Pavla	vodní hospodářství	777 471 177	
Miklovičová Magda, Bc.	lesy	777 471 178	
Pacoň Martin, Ing.	vedoucí	777 471 190	
Srbová Jitka, Bc.	ochrana přírody	777 471 176	
Odbor Živnostenský úřad			
Hába David, Ing.	vedoucí	777 471 144	
Kružáková Eva, Bc.	evidence podnikatelů	777 471 145	
Zedníková Iveta, Bc.	evidence podnikatelů	777 471 142	
Odbor přestupkový a správní			
Petra Kovářová, Mgr.	vedoucí	725 756 788	
Gubániová Alena	občanské průkazy	777 471 173	
Jurčák Karel, Bc.	přestupky	777 471 196	
Holomek Mojmír, Bc.	přestupky	777 471 103	
Kirchnerová Kateřina, DiS.	matrika	777 471 172	
Kovářová Petra, Mgr.	vedoucí + ev. obyvatel	725 756 788	
Miková Lenka	pasy	777 471 171	
Sklářová Michala, Mgr.	přestupky	777 471 195	
Finanční odbor			
Fuksová Elena, Bc.	fakturace	777 471 124	
Horáková Tatiana, Ing.	účetní metodika školsství	777 471 130	
Kubíčková Eva, Ing.	vedoucí správa rozpočtu	777 471 143	
Kutějová Zana	poplatky pohledávky	777 471 123	
Topičová Světlana	mzdová účetní	777 471 122	
Žalková Jana, Ing.	účetní	777 471 125	
Knihovna Josefa Čizmáře			
Krejčárková Blanka, Mgr.	vedoucí knihovny	777 471 167	577 019 582
Stloukalová Hana	knihovnice	777 471 168	
Dům kultury			
Jančíková Irena	referent DK	734 273 434	577 599 110
Trlicová Jiřina, DiS.	vedoucí DK Vizovice	604 208 912	577 599 191

red.

Město Vizovice reagovalo na epidemickou situaci řadou opatření

Od pondělí 5. října byl opět v zemi vyhlášen nouzový stav z důvodu rychle se šířícího onemocnění COVID-19. Město Vizovice jako obec s rozšířenou působností (dále jen „ORP Vizovice“) ve stejný den svolalo svůj krizový štáb, kterým reaguje na jednotlivé nařízení a opatření vlády.

Každý pátek proto zasedá stálá pracovní skupina krizového štábu, která realizuje jednotlivá opatření a monitoruje aktuální stav v obcích ve své působnosti. Zaměřuje se pak zejména na nejvíce rizikové sociální, zdravotnická a školská zařízení.

Již na jaře letošního roku v době probíhajícího nouzového stavu bylo zakoupeno 11 ks volně stojících elektronických bezdotykových dávkovačů dezinfekce pro městské organizace. K těmto dávkovačům bylo zakoupeno dalších 8 ks. Dávkovače se tak dostaly do míst, kde je velký shluk občanů, jako je například budova pošty, Nemocnice Milosrdných bratří, Sanatorium TOPAS, DOTEK z.ú., Obvodní oddělení Policie ČR ve Vizovicích. Jeden kus byl přidán i na Masarykovo náměstí k nádražní budově.

Znovu také dochází k aktivaci asistenční linky pro seniory k zajištění nákupů a léků. V domě s pečovatelskou službou jsou zakázány návštěvy. V reakci na nařízení vlády byl omezen přístup na městské sportoviště a správcům uložena kontrola nad respektováním tohoto opatření.

Od 8. 10. 2020 byly na základě nařízení vlády omezeny úřední hodiny městského úřadu. Dne 9. 10. 2020 byly vozidlem JSDH Vizovice rozvezeny do všech školských zařízení v ORP Vizovice respirátory kategorie FFP2 s určeným počtem 10 ks na osobu. Celkem tak bylo rozděleno 4240 ks. Na začátku listopadu pak bylo dalších 6000 kusů respirátorů rozvezeno i do sociálních zařízení.

Od 14. října se o děti pracovníků ve složkách integrovaného záchranného systému (IZS) a v sociálních službách během uzavření základních škol starají v Základní škole Vizovice, která pro tuto činnost vyhradila prostory družiny. Péče je vykonávána pro děti ve věku od 3-10 let.

Vzhledem k tomu, že provoz mateřské školy byl nepřerušeno, tak město Vizovice nadále poskytuje potřebné ochranné roušky a dezinfekční prostředky.

S ohledem k narůstajícím počtům nakažených město nakoupilo a zapůjčilo potřebné množství generátorů ozónu určených k dezinfekci vnitřních prostor do Nemocnice Milosrdných bratří a Sanatoriu Topas.

V reakci na zvyšující se přeplněnost nemocnic byly na území ORP Vizovice vytipovány vhodné objekty použitelné k izolaci nebo karanténě osob s onemocněním COVID-19.

Z důvodu epidemiologické situace bylo na jednání KŠ rozhodnuto, že se na území města nebudou do konce roku 2020 konat velké hromadné akce, jako je setkání důchodců, rozsvěcování vánočního stromu či novoroční ohňostroj.

Město i nadále spolupracuje se všemi zainteresovanými orgány zejména pak s Krajským úřadem Zlínského kraje a Krajskou hygienickou stanicí ve Zlínském kraji. Krizový štáb ORP Vizovice bude v pohotovosti po celou dobu vyhlášení krizového stavu.

Jiří Žůrek,
Krizový štáb Vizovice

VYŠETŘENÍ PROTILÁTEK PROTI SARS-CoV-2

V současné době je dostupná řada diagnostických testů, které nám mohou pomoci rozpoznat probíhající nebo nedávnou prodělanou infekci a poskytnout pacientovi potřebnou péči podle jeho obtíží. Jedná se o doplňující vyšetření k přímému stanovení infekce SARS CoV-2 (RT PCR test).

Průkaz protilátek proti viru SARS-CoV-2

Jde o detekci reakce lidského organismu na přítomnost infekce. Provádí se testy z krve žilní (běžný odběr s provedením vyšetření v laboratoři).

- **IgM protilátky** lze detekovat cca za týden od počátku onemocnění. Jejich přítomnost svědčí pro akutní nebo nedávno proběhlé onemocnění.
- **IgG protilátky** se objevují cca 2 týdny po začátku onemocnění a přetrvávají delší dobu (zatím nelze spolehlivě upřesnit). Pozitivita těchto protilátek znamená prodělané onemocnění. Test lze využít i u pacientů, kteří měli klinické příznaky připomínající onemocnění COVID-19 a PCR test byl negativní nebo nebyl proveden.
- Ke kontrole zánětlivých procesů v organismu přispívá i kontrola hladiny vitamínu D. **Vyšetření vitamínu D** umožňuje identifikovat nízké hladiny, které jsou rizikové z pohledu náklady a možného těžšího průběhu infekce. Mezi rizikové faktory deficitu vitamínu D patří nízká expozice slunečnímu záření. Měření stavu vitamínu D umožňuje preventivní a léčebné zásahy.

CENÍK VYŠETŘENÍ PROTILÁTEK PROTI SARS-CoV-2	
Protilátky ve třídě IgG	cena 420 Kč
Pozitivita těchto protilátek znamená prodělané onemocnění	
Protilátky ve třídě IgM	cena 420 Kč
Pozitivita svědčí pro akutní nebo nedávno proběhlé onemocnění	
Protilátky ve třídě IgG + IgM	cena 800 Kč
Vyšetření vitamínu D	cena 420 Kč

V případě příznaků, spojených s onemocněním COVID-19 (kašel, horečka, ztráta čichu,...), doporučujeme vyšetření testem PCR.

IFCOR - KLINICKÉ LABORATOŘE, s.r.o., Zlínská 467, 763 12 Vizovice
Odběrové pracoviště, Nemocnice Milosrdných bratří, Tel.: 800 190 091

Upozornění pro poskytovatele ubytovacích služeb za úplatu

Od 1. 1. 2020 je obecně závaznou vyhláškou č. 3/2020 zaveden místní poplatek z pobytu.

Tomuto poplatku podléhá **každý krátkodobý pobyt za úplatu bez ohledu na to, zda je místo ubytování kolaudováno jako ubytovací zařízení či nikoliv.**

Rožšíruje se tím okruh ubytovacích zařízení, kterých se výběr místního poplatku týká o další prostory jako jsou například **byty, chaty, zahrady** atd.

Všem poskytovatelům úplatného pobytu vzniká ohla-

šovací povinnost u správce poplatku a evidenční povinnost s úplatným pobytem související.

Další podrobnosti týkající se povinností ubytovatelů lze najít v Obecně závazné vyhlášce města Vizovice č. 3/2020, případně se lze informovat u paní Zany Kutějové na tel.: 777 471 123, či e-mailu: zana.kutejova@mestovizovice.eu

*Ing. Eva Kubíčková,
vedoucí finančního odboru MěÚ*

Napsali jste nám...

Kapesník

Vážení přátelé, promiňte mi prosím, že jsem se odchýlil od své tematiky a dovolil jsem si veřejně se zamyslet nad významem běžné hygieny pro život člověka. Dlouhá léta jsem pracoval na pracovištích, kde bylo předepsáno nosit respirátory. Na úpravě koncentrované uranové rudy, kde se tato mlela za sucha, jak to vyžadoval technologický postup, pracovali dělníci v respirátorech a s dozimetry v šestihodinové pracovní době. Byli bílí od prachu jako mlynáři. V uhelných dolech, kde jsem fáral 34 roků, byli zase černí od uhelného prachu. Mnozí podceňovali nošení respirátorů, protože to bylo v těžkých pracovních podmínkách krajně nepříjemné. Já jsem jako technický dozor musel také dodržovat předpisy a dnes jsem možná i tomu vděčný, že jsem se dožil svých 81 let.

Život mne baví a tak se snažím dodržovat i s ohledem na okolí hygienické pravidla tak, jak jsem si je stanovil. Denně měním a peru ponožky, spodní prádlo a kapesník. Obyčejný látkový kapesník rozměrů 40 x 40. Škoda, že vyšel z „hygienické“ módy. Nosím ho vždy. I doma v kapse. Tak, aby byl při ruce, když to na mne přijde. V takovém okamžiku stačí rychle a včas kapesník použít a utlumit nejenom nežádoucí zvukový efekt, ale hlavně zachytit kapénky, které by se šířily do okolí. Znam argumenty pro obhajobu papírových kapesníků, které občas vidím poletovat na ulici, nebo v přírodě, ale úplně je neuznávám. Všimli jste si, že používání poctivého kapesníku téměř zmizelo z našich životů a vypadlo ze seznamu nezbytných věcí ke každodennímu použití? Z televize jsem se dozvěděl, jak kýchat do rukávu (...zatím nezazněl návod na utírání nosu do rukávu...). Nebýt zvyků z vyspělých asijských států, tak jsme možná nepoužívali ani roušky.

Je období chřipkové sezóny. Stačí jednou kýchnout do roušky a můžete – musíte ji vyměnit. Nechci se radit k lidovým léčitelům, ale radu – doporučení – na používání klasických kapesníků vám dávám.

Ing. Miloslav Vítek

Nejkrásnější dárek

Vážení vizovští občané.

Všechny Vás zdravím a upřímně přeji to nejcennější – zdravíčko.

Žijeme ve velmi těžké době, kdy je celý svět zasažen koronavirem. Každý z nás je nucen s tímto problémem bojovat, po svém. Myslím, že je nutné si uchovat pozitivní myšlení, vnímat jen krásné, co se děje kolem nás.

A věřte, děje se.

Nejkrásnější dárek od Ježíška byl dán koncem roku 2020, kdy se po pěti letech urgencí a prošení se uskutečnil sen, a to nejen můj, ale také všech obyvatel ul. Partyzánské, Dělnické a Nad Výmolem. Konečně bylo zbudováno bezpečnější místo pro přecházení z ul. Říčanské na ul. Partyzánskou. Dle zákona může být regulární přechod pouze z chodníku na chodník v určité maximální vzdálenosti, ale ten na ul. Partyzánské nebyl. Proto bylo místo po přecházení zbudováno – až před Vánoce. Věřte, je to úžasný kus práce a já říkám, že by projektant zasluhoval „Nobelovu cenu“. Také byla upravena vozovka. Za to vše musíme poděkovat p. starostce, místostarostce, vedoucí dopravě, její zástupkyni p. Balůskové a všem pracovníkům MÚ, kteří se o toto dílo zasloužili. Také je nutné poděkovat p. řediteli Okresní správy silnic, Chudárkovi. Velký dík!

A nyní se těšíme na jaro, které nám klepe na dveře, na dny plné slunce, tepla, krásných květů sněženek, konvalinek, šeríků, zlatého deště, kvetoucích stromů, růží.

Snad „COVID 19“ před tou krásou jara nenávratně zmizí, to ze srdce přeji všem.

Helena Mazůrková

Vánoční ohlédnutí

Už několikátým týdnem se zamýšlím, co já vlastně budu opět do Vizovských novin psát, když je život na Chastěšově ochromen. Advent tradičně otevíráme slavnostním rozsvěcením stromečku při zpěvu dětí u Obecního domu. Letos Technické služby města Vizovice mlčky náš stromeček ozdobily a tím to haslo. Dobrovolníci z řad dětí a maminek zabalili své balíčky a každý sám při procházce je bez většího vzrušení na stromeček pověsili, aby výzdobu podtrhli a vnesli tak do chrastěšovských Vánoc něco ze svého srdce. Své balíčky mají na stromečku kromě kluků Kostkových také holky Slavíkovy a Javošovy a spousta dalších.

Když tak nad tím přemýšlím, přeci jen se jedna velká událost stala. Na pár dní nám otevřeli hospodu! My jsme se tak mohli aspoň na skok potkat se starým známým světem. Nechci, abyste si mysleli, že hospodu zde vnímáme jako středobod všeho, ale jistě mi mnozí potvrdí, že pro náš komunitní život zde na Chrastěšově plní taková hospoda hned několik funkcí a stává se tak pro nás nezbytnou součástí našich životů. Kromě toho, že zde uspokojíte základní životní potřeby, jako ukojení žízně a hladu, se zde setkáváte napříč generacemi, dozvídáte se důležité informace a nejen v rozměru místních i vizovických drbů. Naše rodina čerpá z toho, jak to tady dříve chodilo, co se tu pěstovalo, co kde stávalo, jaké zde byly tradice. Co má který soused rád, co ho trápí, nebo naopak, co ho těší. Kdybych to měla shrnout do teoretické roviny, hospoda plní funkci jak fyziologickou, tak kulturní, sociální i historickou a psychologickou. Jako bonus k těm pár dnům, kdy jsme si mohli dát čepované pivo, bylo to, že máme v hospodě nová okna, takže mi konečně netáhlo na krk. Helenka s Jadou si pak mákli s úklidem, ale stálo to za to! Už se nemůžeme dočkat dalších oprav a úprav.

Dnes je Štědrý den. Den, kdy se většina z nás nejen na Chrastěšově zastaví a bilancuje. Den, který si zaslouží speciální atmosféru. A tu letos věru máme. A troufám si říci, že i bez toho pozlátka Štědrého dne. Venku je vyloženo škaradě. Jako by i to počasí chtělo podtrhnout zvláštnost letošních svátků. Poprvé, co jsme se sem nastěhovali, nejdeme krmit zvířátka. V tom dešti to opravdu s malými dětmi nejde, ať vymýšlíme jakékoliv varianty výletního setupu. Pláštěnky? Deštníky? Holínky? Kočárek? Nosítko? Ne, letos to prostě nepůjde. Tak jako většina tradičních a normálních zážitků

v tomto roce nám i tato radost byla tentokrát však jen vlivem počasí odepřena. Věřím, že několik skalních se určitě sešlo a štamprličku si na svátky dalo. Otázkou pro mne zůstává, zda dokázali rozdělat v tomto nečase oheň. To se ale dozvím asi zase až někdy v hospodě.

V pozdním odpoledni se počasí snad trochu umoudří a my se půjdeme projít. Poněkolkáté budeme obdivovat vánoční osvětlení našich sousedů. Každý rok nepsanou soutěž o nej nej vánoční výzdobu dosud vyhráli Jitka s Rostou Malí. Letos je tomu však jinak, milí přátelé. Hospoda svítí na celou osadu. Takovou krásnou atrakci jen tak někde nemají. Sněhuláci, sobíci, hvězdy, barevná světýlka, dětská očička jen blikají.

Opravdu neprší a my jdeme na kopec a potkáváme skupinu koledníků, kteří neopomněli i v tomto zvláštním roce potěšit zdejší obyvatele koledami. Zahráli jich hned několik a od jejich žesťových nástrojů se tak nějak symbolicky odrážela světýlka z jejich lampiček, jako by nám chtěla signalizovat, že už určitě jiskří na lepší časy. Nevím, jak ostatní, ale já pod vlivem jakéhosi zvláštního dojetí, že aspoň v tuto malou pro nás šťastnou chvíli je svět v pořádku, utírala slzy.

Je pátek, Nový rok. Za všechny obyvatele Chrastěšova bych chtěla nám všem vizovickým spoluobčanům popřát, abychom měli s celou epidemickou situací hlavně pevné nervy, abychom zůstali zdraví, abychom si zachovávali zdravý rozum, abychom se již brzy mohli zase sejít v hojném počtu a mohli tak mít zase radost ze života!

Pomalou dopisuju článek a pravděpodobně pod vlivem těch škaradých deštivých dnů mě z toho počasí bolí kotník. Vždycky mi to připomene, jak skvělá zábava byla na Chrastěšovském bále. Zlomený kotník mám jako vzpomínku na bál v minulém roce. Pomalu se nám blíží termín dalšího ročníku. Celých 12 měsíců jsem poctivě rehabilitovala, abych to mohla zase rozjet. Ale mám strach, vážení, resp. jsem si vlastně jistá, že letos budeme muset zůstat doma. Tak snad v roce 2022 to zase na parketu a u baru rozjedeme, vážení.

Jedna organizační věc na závěr. Připomínám, že každý první čtvrtek v měsíci od 19:00 do 20:00 bývá v Obecním domě Chrastěšov přítomen ke konzultaci na jakémkoliv téma týkající se námětů, návrhů a jiné problematiky žití na Chrastěšově předseda Osadního výboru.

Petra Motyčková Juráňová

Pomáhat a chránit

KRAJSKÉ ŘEDITELSTVÍ POLICIE ZLÍNSKÉHO KRAJE

Územní odbor Zlín
Obvodní oddělení Vizovice

Ve Vizovicích 25. ledna 2020

Hodnotící zpráva 2020

Vážení občané města Vizovice,

nějaký čas jste o nás neslyšeli, resp. nečetli ve Vizovických novinách. To se však mění. Navážu na tradici a budu vás pravidelně informovat o dění ve správním obvodu ORP Vizovice a o činnosti

Obvodního oddělení Policie ČR Vizovice v roce 2020.

Na úvod mi dovoluete zhodnotit rok 2020, který byl v mnoha ohledech jedinečný. Pojdme se za ním společně ohlédnout v rámci činnosti Policie ČR.

Jako všude, tak i do policejní práce se promítl faktor „COVID-19“. Nicméně činnost našeho oddělení, stejně jako vaše životy, běžela „COVID neCOVID“. Nejprve vás seznámím s tím méně zajímavým, hrou čísel, tedy statistikou. V roce 2020 bylo na teritoriu OOP Vizovice, do kterého spadají obce Vizovice, Slušovice, Bratřejov, Lhotsko, Ublo, Zádveřice, Lípa, Klečůvka, Želechovice, Lužkovice, Všemina, Dešná, Neubuz, Březová, Veselá, Lutonina, Jasenná, zjištěno celkem 108 trestných činů, což je ve srovnání s rokem 2019 pokles o 17 trestných činů. Objasněnost se letos zastavila na čísle 64,81%, což znamená 70 objasněných trestných činů (zjištěn pachatel a postaven před soud) a 38 zůstalo neobjasněno. Nejčastějším prohřeškem bylo ohrožení pod vlivem návykové látky podle § 274 zákona č. 40/2009 Sb., trestní zákoník – 18 řidičů mělo v krvi více než 1 promili alkoholu a 6 bylo pod vlivem drog. Dále bylo zjištěno 1060 přestupků, z toho 738 bylo vyřešeno příkazem na místě (blokovou pokutou) a uděleny pokuty v celkové částce 296 800,-Kč. Celkem 749 přestupků bylo zjištěno na úseku bezpečnosti a plynulosti silničního provozu (BESIP). Řidiči nejčastěji porušovali zákaz držení telefonního přístroje nebo jiného záznamového zařízení – celkem 270 přestupků a ve 162 případech nebyli řidiči připoutáni. V 81 případech občané narušili občanské soužití nebo veřejný pořádek, 17x byl řešen přestupek proti majetku a v neposlední řadě jsou řidiči, jejichž hladina alkoholu v krvi byla nižší než 1 promile - 67 řidičů, a 4 řidiči pod vlivem drog, jejichž obsah v krvi nedosahoval trestněprávních hodnot.

Jak vidíte, řidičů pod vlivem alkoholu nebo drog se po vizovických silnicích prohání víc, než by bylo zdravé, a proto i v roce 2021 bude naše činnost zaměřena na tuto problema-

tku, proto buďte prosím trpěliví při silničních kontrolách na našich silnicích. Policisté při nich chrání nás všechny. Dále se v roce 2021 ještě více zaměříme na nepozornost řidičů za volantem, zejména pak používání telefonního nebo jiného hovorového a záznamového zařízení, které je za většinou dopravních nehod, stejně jako nedodržení povolené rychlosti.

Všem vám chci také poděkovat za disciplínu a ukázněnost při dodržování všech vládních usnesení a nařízení v souvislosti s celosvětovou pandemií COVID-19. V době nouzového stavu jsme provedli 2933 kontrol osob a objektů, při kterých bylo zjištěno 23 porušení mimořádných opatření MZDR a KHS a 54 porušení krizových opatření vlády. Zejména díky vám a vašemu zodpovědnému chování vůči sobě navzájem jsme nezaznamenali systematické porušování vládních nařízení a ve zjištěných případech se jednalo o selhání jednotlivce. Právem můžete být pyšní na všechny své spoluobčany.

V neposlední řadě bych chtěl upozornit na množící se podvody na internetu při objednávání různého zboží, což souvisí i s rostoucí poptávkou po tomto typu nakupování. Nabádám vás proto na ostražitost a obezřetnost. Nejčastějším příznakem jednání těchto podvodníků je požadavek na co nejrychlejší odeslání peněz na účet, kdy se poté již odmlčí a nekomunikují. Podezřelá bývá také cena nabízeného zboží, která je někdy i několikanásobně nižší, než cena nového výrobku. Proto pokud váháte, tak se nejprve dobře informujte, než své vydělané peníze někam pošlete a při nakupování na internetu využívejte ověřené e-shopy (internetové obchody), ať nenaletíte podvodníkům.

A protože nic není starší než včerejší noviny, tak mi závěrem dovoluete touto cestou popřát za celý kolektiv Obvodního oddělení Policie ČR ve Vizovicích do roku 2021 hodně štěstí, zdraví, pohody, dobré nálady a splněných přání.

Pokud budete mít jakékoliv dotazy, jsem vám k dispozici na služebně obvodního oddělení Policie ČR ve Vizovicích nebo na e-mailu jan.vanek@pcr.cz.

*npor. Mgr. Jan Vaněk
vedoucí oddělení*

Slušovská 425
763 12 Vizovice

Tel/Fax: +420 974 666 741
Email: zl.oop.vizovice.podatelna@pcr.cz

www.policie.cz

Jak během pandemie trávit volný čas?

Tuto otázku si určitě kladl každý, kdo za současné pandemie navštěvuje základní, střední a možná i vysokou školu. S příchodem lockdownů, roušek a distanční výuky se najednou objevila taky spousta chvil, které (jak ze své vlastní zkušenosti vím) je velice snadné strávit bezmyšlenkovitým brouzdáním po internetu. Určitě by ale nebylo na škodu zrovna tento čas využít trochu produktivněji, něco nového se dovědět, naučit... Jak na to?

Naučte se hrát na hudební nástroj.

Před pár lety jste dostali kytaru, kterou jste si tak moc přáli. Zahráli jste si na ni ale jen párkrát a od té doby se na ni práší v rohu vašeho pokoje. A přitom zrovna nyní je ideální čas naučit se několik akordů a zahrát si svou oblíbenou písničku! Nemusíte ani utrácet peníze za učebnice či soukromé hodiny – stačí se podívat třeba na YouTube, kde je k nalezení spousta videí zaměřených na kytarové začátky. A ostatní nástroje na tom nejsou jinak.

Čtěte.

Zkuste si s čajem zalézt pod deku a ponořit se do světa knih. Výběr je jen na vás. Co třeba si přečíst Harryho Pottera? Vězte, že knižní předloha je mnohem zajímavější, detailnější, hravější a pro mě samotného i zábavnější než filmové zpracování. A nejste-li fanoušky čar a kouzel, vyberte si cokoli jiného. Poptejte se kamarádů, co v poslední době četli a co je bavilo, podívejte se na nabídku bestsellerů v různých knihkupectvích... Knihy opravdu umí být kouzelné, tak jim dejte šanci. A spoustu jich taky najdete online!

Koukněte se na film.

Netflix – pandemií odzkoušený a spolehlivý zabíječ času. Velice často se mi stává, že se chci podívat na jeden, maximálně dva díly seriálu, který mám zrovna rozkoukaný. Do děje se ale tak zaberu, až přestanu kontrolovat, kolik je vlastně hodin a ze dvou dílů je najednou dílů pět – a půl druhé ráno. I přes tento drobný nedostatek mohu Netflix, či jiné streamovací služby (jako třeba HBO GO) jediné doporučit. Lze na nich totiž sledovat téměř vše, na co si jen vzpomenete. Hvězdně obsazené seriály, oscarové filmy, komedie, thrillery, cestopisy... To vše na jednom místě, z pohodlí domova, za cenu lístku do kina měsíčně! A pokud se rozhodnete koukat v angličtině (nebo jiném jazyce), zlepšíte si slovní zásobu, schopnost porozumění cizí řeči, a to se vždy hodí.

Chodte do přírody.

Pokud vás už omrzelo po celém dni koukat do počítače, vyrazte ven! Ve Vizovicích a v jejich okolí máme oproti lidem z měst jednu obrovskou výhodu – krásná příroda je často hned za našim domem. Můžete se vydat na vozíčkářskou trasu, můžete vylézt na Šibeniční vrch... Možností je opravdu hodně! Taková procházka párkrát týdně bude mít určité blahodárný vliv nejen na vaše fyzické zdraví, ale rovněž i na to psychické. A zdraví je potřeba si hlídat.

„Anna“

Možností, jak trávit volný čas, je mnohem víc, stačí jen zapojit fantazii a následně si vybrat, na co se zrovna cítíte. Tolik volného času, kolik nám pandemie přinesla, už pravděpodobně mít nikdy nebudeme. Tak by byla škoda jej promarnit na sociálních sítích. Nemyslíte?

Mikuláš Zelinský

fotografie: Štěpánka Jakubcová, 13 let

„Okamžik setkání“

Fotíš? Kreslíš nebo maluješ?

Jak trávíš čas, který nemusíš věnovat škole a jiným povinnostem? Hraješ neobvyklé deskové hry, modeluješ, vyrábíš šperky, šiješ, píšeš si „do šuplíku“? Sportuješ a při tom objevuješ zajímavá místa nebo věci? A k tomu všemu máš i chuť nenechávat si to jenom pro sebe? Jestli je tvoje odpověď ANO, pak je tohle to pravé místo, kam tvůj příspěvek patří! Pošli fotku, napiš pár slov o tom, co děláš, jak trávíš svůj čas. Můžeš tak inspirovat ostatní. Za zaslání příspěvků na adresu děkujeme!

Redakce VN

Před ošetřením: lípa napadená jmelím začala shora prosychat.

Po ošetření: bylo odstraněno jmelí a ořezány suché části stromu

Jmelí na stromech

Jmelí bílé listnáčové se ve Vizovicích velmi rozšířilo na množství dřevin a velkým tempem se napadá stále více stromů.

Často se mluví o tom, že k uchycení na stromě potřebuje semeno parazitujícího stálezeleného keříku nejdřív projít zaživacím traktem ptactva. Bylo zjištěno, že ptáci mohou úspěšně šířit bílé kuličky přilepené k zobáku nebo jiné části těla. Poloparazit se také může množit samovolně padáním plodů pomocí lepkavé dužniny na větve v nižších patrech stromu z vyšších pater nebo dopadem na menší stromy, rostoucí pod vyššími stromy. Jmelí je v našem regionu v poslední době významný problém a jeho následkem odumírá velké množství stromů, které by jinak prosperovaly. Silně napadené stromy v období sucha nestíhají vyživovat a zásobovat vodou sebe i jmelí.

Ve Vizovicích jsou pravidelně prováděna Technickými službami města Vizovice opatření omezující jmelí a zmírňující jeho šíření. V dubnu roku 2020 ošetřili arboristé proti jmelí obě lípy u kříže na Těchlově, v červenci odstranili parazitující keříky u kříže na Vinohrádku. Pracovníci technických služeb ořezali jmelí z javoru na sídlišti Růžová, několika bříz u horní školy a pokáceli 2 silně napadené jabloně v Lázeňské ulici. Památná lípa na Růžové ulici je ošetřována proti jmelí každý rok arboristy.

V zájmu zachování a prodloužení životnosti stromů je odstraňovat jmelí už době, kdy se na stromě prvně objeví a nenechat ho nakonec pohltnout celý strom. Doporučení omezovat šíření jmelí ošetřováním dřevin platí pro všechny vlastníky stromů.

Bronislava Dukátníková

Termíny svozu odpadu

Rok 2021	Komunální odpad	PET	Papír	Sklo
březen	2,3,9,10,16,17,23,24,30,31	22	8	10,24
duben	6,7,13,14,20,21,27,28	19	5	7,21
květen	4,5,11,12,18,19,25,26	17	3,31	5,19
	Úterý, středa	pondělí	pondělí	středa
Veškeré svozy začínají od 6.00 hodin				
Město Vizovice ve spolupráci s firmou Marius Pedersen a. s.				

Otevírací doba sběrného dvora na Štěpské

	dopoledne	odpoledne
PONDĚLÍ	10–11	12–18
ÚTERÝ	7–11	12–15
STŘEDA	10–11	12–18
ČTVRTEK	7–11	12–15
PÁTEK	7–11	12–15
SOBOTA	každou první a třetí sobotu v měsíci otevřeno 8–12 hodin	

Nakládání s odpady ve Vizovicích

Dle zákona o odpadech a nakládání s ním mají možnost občané Vizovic uložit odpad z domácnosti ve sběrném dvoře na ulici Štěpská a to bezplatně v rámci ročního poplatku za odpady. Také právnické osoby podnikající ve Vizovicích zde mohou odpad uložit, i když za poplatek dle ceníku, který je ve sběrném dvoře vyvěšený. Velké vany ve sběrném dvoře umožňují pohodlné uložení vytríděného odpadu. Pro jeho správné roztrídění vám je vždy k dispozici správce sběrného dvora.

V době koronaviru „násobně“ narostlo množství odpadu v podobě obalů z různých materiálů (v roce 2020 se např. oproti roku 2019 trojnásobně zvýšil objem svozu papíru a plastů svážených v pytlech z rodinných domů.), ale také nepotřebných věcí z domácnosti, které často končí u kontejnerů ve sběrných „hnízdech“. Křesla čalouněná i kempovací, rozbité kusy nábytku, plastové kbelíky, nepotřebné kočárky, rozbité sáně, kusy zahradnického nářadí, nefunkční pračka, psací stroj.... a mohli bychom jmenovat dál. Jistě mnozí ví, že ukládání odpadu na cizím pozemku je přestupek a do vymezených sběrných nádob se smí ukládat pouze přesně specifikovaný druh odpadu. Je však jenom na nás jak s odpadem naložíme a v jakém prostředí budeme žít. Chceme mít kolem sebe pořádek nebo si v blízkosti našich domů budeme vytvářet smetiště? Zvýšeným ukládáním odpadu ve sběrném dvoře se může omezit množství odpadu a nepořádku u hnízd s odpadovými nádobami a v mnohem větší míře se využije kapacita sběrného dvora.

Ing. Ivan Straškraba

Náklady technických služeb na úklid „hnízd“ jednou týdně činí 200 000 Kč ročně.

Žijí tady s námi

Botanické a zoologické okénko vám chce přiblížit okolní svět, plný nenápadných, ale nesmírně zajímavých „spolubydlících“ z naší blízkosti. Rostliny a živočichy vybíráme tak, abyste se s nimi skutečně mohli potkat v období vydání novin. Uvítáme ale i vaše nápady, postřehy, tipy a fotoúlovky k tématu a velmi rádi je zde zveřejníme!

red.

Ochmet evropský (*Loranthus europaeus*)

Méně známý ochmet evropský je příbuzným jmelí bílého, svým vzhledem a životním cyklem ho i velmi nápadně připomíná. Rostlina nepatří v České republice mezi chráněné druhy. Trsy ochmetu parazitují v našich podmínkách na větvích dubů, javorů babyka a keřů trnky obecné. Ve Vizovicích můžeme tohoto poloparazita pozorovat jen na dubech. Ochmet je možné rozeznat od jmelí podle žlutých plodů, kuličky jmelí mají barvu bílou. Bezpečným a na větší vzdálenost lépe viditelným poznávacím znakem je, že ochmetu na rozdíl od jmelí v zimě opadávají lístečky, to je v této části roku dobře patrné na dubu v rohu zámeckého parku u mostu přes Lutonínku u sběrného dvoru. Lepkává dužnina, která se ukrývá pod žlutou slupkou plodu byla dříve používána ptáčkaři na výrobu lepu k odchytu drobného ptactva. Při silném napadení ochmetem mohou stromy uhynout.

Bronislava Dukátníková, TsMV

Dřín obecný (*Cornus mas*, dřín jarní)

Latinský název *Cornus* dostal dřín proto, že má dřevo tak tvrdé, jako jsou jelení nebo hovězí rohy, a cornu znamená roh. Celý strom má na sobě drsnou, popelatou, snědou a velmi trpkou kůru. Z krátkého kmene vyrůstá hodně sukovitých větví, kdysi používaných k mrskání (klepání) vlny. Z jeho nezvykle tvrdého dřeva se také vyráběly tkací člunky. Bohatě plodící teplomilný a mrazuvzdorný dřín sice pochází z lesů jižní a střední Evropy až Malé Asie, ale najdete ho v podobě keře nebo malého stromu běžně i tady u nás. Roste velice pomalu až do výšky okolo 7 metrů. Je vhodný do zahrad, smíšených sadů, parků i remízků, dá se použít do živých plotů. Výborně odolává suchu i mrazu a jen velmi zřídka jej napadají škůdci a choroby. Na konci zimy dřín nádherně žlutě kvete, proto je i významnou rostlinou pro včely.

Červeným plodům se říká dřínky. Jsou to 2 – 3 cm velké červené peckovice, tvarem podobné olivám. Dozrávají od konce srpna, když začínají opadávat. Jejich chuť je natrpklá, sladkokyselá. Mají vysoký obsah vitamínu C, sacharidů, pektinů a minerálů. Jí se čerstvě, zavařené, jsou výborné pro přípravu džemů, vín a likérů. Dřínky byly dříve využívány k léčbě poruch trávení, ze semen (pecek) se kdysi pražila náhražka kávy.

V lidovém léčitelství se používají plody i listy, ale nejvíce kůra. Dřínky mají výraznou, sladkokyselou a natrpklou chuť, která se stejně jako u trnek zjemní až po přejití mra-

zem. To nejen zesládnou, ale i změknu. Drcené sušené dřínky se používají jako koření k dochucení masa nebo do omáček. Je lehce kyselé a připomíná šípky s citronem. Z jednoho keře se dá sklídit až 30 kilogramů plodů!

Sušené dřínky

Dřínky pečlivě omyjte a nechte okapat. Naskládejte na plata sušičky a sušte na střední výkon klidně celý den. Pokud chcete sušit dřínky na čaj, nemusíte je vypeckovávat. Jestliže z nich chcete udělat koření, dopředu je vypeckujte. Sušené dřínky pak můžete umlít nebo rozdrtit v hmoždíři a uskladnit jako koření. Na sušení dřínků, nebo přípravu marmelád, můžete dřínky sesbírat klidně ze země.

Dřínkový čaj

Čaj můžete připravit ze sušených i z čerstvých plodů. Pak jednoduše přelijete dřínky horkou vodou, necháte čtvrt hodiny vylouhovat, osladíte lžící medu a můžete podávat.

JP

Devětsil lékařský (*Petasites hybridus*)

Když se projdete podél říček, po podhorských promáčených loukách a všude tam, kde je hodně vlhko, můžete se potkat se zvláštní vysokou rostlinou se silným oddenkem. Rozměrné listy devětsilu už od pradávna sloužily jako ochrana proti slunci nebo dešti. Staří Řekové proto devětsil nazývali kloboukovou rostlinou. Odtud také pochází latinský název devětsilu „petasos“ – „klobouk“. Devětsil kvete od března do května, a tak ho díky jeho nápadné velikosti snadno najdete už teď na konci zimy. Dosahuje výšky kolem půl metru a po odkvětu pokračuje v růstu až asi do jednoho metru. Z mohutného oddenku se vyvine dutá červená lodyha, z ní vyraší hroznovité růžové květy. Velké srdčité a zpočátku plstnaté listy, které vyrostou po odkvětu, bývají až půl metru široké. Devětsil lékařský je nenáročný. Bez obtíží se dá pěstovat na velké zahradě, jen počítejte s tím, že obrovské listy zaberou mnoho prostoru a brání růstu rostlin pod nimi.

Devětsilu je přisuzováno neskutečné množství léčivých vlastností. Sbírá se hlavně kořenový oddenek, brzy na jaře, ještě před květem. Léčivé účinky má také list, který se dá sbírat po celou sezónu. Z historie víme, že někdy v šestnáctém století byl sušený prášek z devětsilu míchán s vínem, aby pomáhal proti moru a dalším virovým onemocněním. Devětsil lékařský se používá už více než 2000 let. Dnes je

vyhledávaným pomocníkem hlavně v léčbě bolesti hlavy a sezónních alergií. Kromě toho také snižuje horečku, mírní kašel, astma, sennou rýmu a alergie, má protikřečové účinky, působí močopudně, hubí střevní cizopasnky, je protirevmatický a jeho listy mírní bolesti kloubů, pomáhají při výronech a odřeninách.

Víno devíti sil

Již ve středověku se sušený kořen devětsilu míchal s vínem. Tento recept se pak užíval proti moru, a to dvakrát denně, vždy před jídlem, po dobu celého měsíce.

Devět sil léčivky s vínem si můžete dopřát i v současnosti – třeba pro obnovení rovnováhy metabolismu, při dýchacích potížích, žaludečních křečích nebo dně.

Recept na směs devětsilu s vínem je jednoduchý: stačí smíchat 1,5 g sušeného kořene devětsilu v prášku s 1 dcl červeného vína.

Lidové názvy: koňské kopyto, lopuch, lopušice
Čeľad: hvězdicovité

JP

Norník rudý (*Clethrionomys glareolus*)

Jeden z našich nejběžnějších druhů drobných savců se od jiných hrabošů snadno pozná podle nápadně červenavě rezavého kožíšku na hřbetě a větších ušních boltců. V poměru k tělu má navíc dost dlouhý ocas, takže si jej s žádným jiným hrabošem nemůžeme splést. Bříško má světlejší, nažloutlé a v zimní srsti až čistě bílé, světlé jsou i jeho tlapky. Setkáme se s ním tady skutečně všude od nížin po hřebeny hor. Norník rudý má rád listnaté, smíšené i lužní lesy. Na rozdíl od většiny svých příbuzných umí výborně šplhat, takže si může pochutnat například na mladých listech stromů rostoucích ve výšce několika metrů nad zemí. Je to celoročně velmi čilý tvor. Neustále probíhá teritoriem po stezkách a chodbičkách, které vedou pod dřevem ležícím na zemi, nebo skrz tunely, které si sám vyhrabal těsně pod povrchem země. Tyto trasy tvoří dohromady síť, která protkává celé teritorium. Jeho celková plocha se obvykle pohybuje v rozmezí od 500 do 5 000 metrů čtverečních! Nory s hnízdy bývají vyhrabány v měkké půdě a mívají několik východů přímo na povrch země. Hnízda norníka rudého byla ale už objevena i nad zemí, například v opuštěných ptačích hnízdech nebo v prázdných budkách. Norníci se rozmnožují od dubna do října. Několikrát do roka mívají čtyři až sedm mláďat. Přestože mají mnoho přirozených nepřátel a často je postihují nakažlivé nemoci, bývá jich na podzim v lese

ohromné množství. Přírůstek mláďat nahradí všechny ztráty. Navzdory své rychlosti a obratnosti se norníci ve volné přírodě dožívají nanejvýš dvou let.

Norník rudý má pestrý jídelníček a během roku ho mění. Živí se semeny, ořechy, houbami, kořínky a různými lesními plody, například borůvkami, jahodami, šípky, ostružinami apod. Potravu si hledá na zemi i ve větvích stromů a žere téměř vše, co se mu v dané roční době nabízí. V zimě žije ze zásob nashromážděných během podzimu. Na jaře si svůj jídelníček příležitostně zpestřuje hmyzem, zejména larvami brouků a housenkami. Byli dokonce pozorováni norníci, jak plenili ptačí hnízda. Častokrát byl u nich zjištěn i kanibalismus.

Zajímavosti: Norník je mezi lidmi známý také jako hraboš lesní nebo hraboš rudý. Váží 10-36 g, měří 80-120 mm. Při přemnožení může škodit tím, že ohryzává kůru, jehličí a pupeny (zvláště v zimě). Mláďata volající matku vydávají speciální ultratóny, které lidské ucho neslyší. Norník rudý je významným modelovým druhem často využívaným při ekologických studiích.

JP, fotografie na obou stranách: [Wikipedie](#)

Anketa

Alej roku 2020 zná své vítěze

V minulém čísle VN 06/2020 jsem využila rubriku Příběhy ze zámku k povídání o lipovo-habrovém špalíru, který lemuje úzkou spojnicí mezi prostorem okolo budovy zámku a anglickou částí zámecké zahrady. Paní Buňková z Vizovic jej během loňského léta nominovala na titul Alej roku 2020. V pravé poledne 7. ledna 2021 bylo ukončeno hlasování a výsledky sečteny.

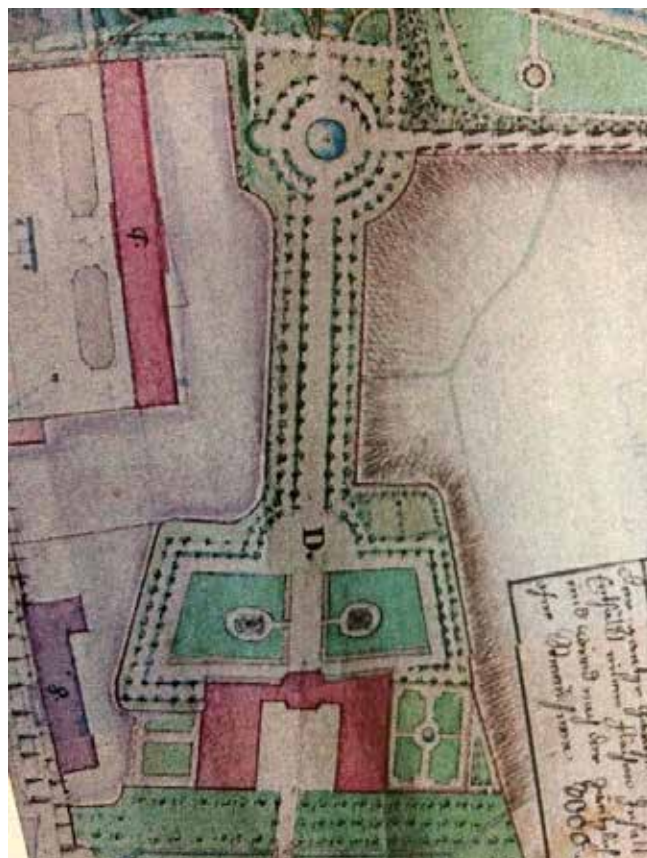
Děkujeme všem, kteří nelitovali času a svůj hlas ve prospěch vizovické aleje poslali. Díky jim se umístila mezi 133 nominovanými alejemi z celé České republiky na 14.–15. místě s počtem 125 hlasů, a ve Zlínském kraji, v konkurenci dalších dvanácti navržených alejí, získala 1. místo!

Na výsledky se můžete podívat sami na uvedeném odkaze.
<https://alejroku.cz/2020/vysledky-2020>

Jana Pluhařová, kastelánka
Fotografie: archiv zámku

Vizovická zámecká alej

Snímek části plánu z 2.poloviny 18.století, kde je alej zakreslena

Cílem ankety Alej roku je přitáhnout pozornost lidí k alejím, které patří ke zdravé a fungující krajině. Nezáleží, zda jde o aleje známé, neznámé, vzrostlé, mladinké, ve městech, v krajině, kolem silnic nebo turistických tras.

*Z tiskové zprávy ARNIKY
k 11. 1. 2021*

Fotografie aleje z konce 19. století

Ořezy a kácení v zámecké zahradě

Téma zámecké zahrady je mezi místními lidmi i v těchto novinách poměrně časté. Zahrada je živý organismus a člověk je jeho součástí, sleduje ten život a reaguje na momentální potřeby, které v jednotlivých etapách zahrada má. Ta vizovická vznikla koncem 18. století. Těžko zhodnotíme, jaká péče jí byla věnována tehdy, jak se o ni starali zahradníci v devatenáctém a první půlce dvacátého století, protože jsme u toho nebyli. Netušíme, kolik péče si mohli majitelé zámku dovolit z finančních důvodů, ani jaký měli k zahradě vztah a přístup. Jisté ale je, že právě my jsme do života vizovické zámecké zahrady vstoupili v době, kdy její porost z velké části dožívá. Někdy je vidět už z vnějšího pohledu, že „ten krásný obrovský javor bude muset dolů“, protože se jeho kmenem táhne dlouhá trhlina, jsou v ní vidět plodnice cizopasných hub a že odlomená větev narušila statiku stromu, takže je nejednou ohrožena bezpečnost lidí i okolních stromů. Je potřeba udělat rozhodnutí, které vůbec není jednoduché... Když pak strom leží na zemi, teprve vidíme i zbytek: ohromnou dutinu plnou hniloby. Nejčastěji ale kácíme prosychající lípy plné jmelí. To, co vidíme v koruně stromu, se promítá v kořenech; ve stejném rozsahu, jako schnou větve, uhnívají v zemi kořeny, takže stromu pak už většinou není pomoci. Naštěstí to tak není vždycky. Cokoliv, co ještě jde zachránit, mnohem raději řešíme zdravotním ořezem, významnou redukcí koruny, bezpečnostními vazbami. Všechny zásahy se samozřejmě dějí pod dohledem odborníků a příslušných úřadů.

Celý tento dlouhý úvod směřuje k upozornění, že v celém areálu zámecké zahrady poslední dobou probíhají a v následujících měsících ještě budou probíhat větší zásahy na porostu a práce s technikou. Ne všechno se nám podaří dát pak hned i do pořádku, uklidit, zahladit stopy. Pokud je půda měkká, nemůžeme na louky s těžkou technikou, musíme počkat buď na mraz, nebo na sucho. **Žádáme vás proto o opatrnost a trpělivost. Nenechávejte ani své děti ložit po srovnaných metrech dřeva, přestože vypadají stabilně. Pohyb uvnitř areálu zahrady je jen na vaši osobní odpovědnost.**

Jana Pluhařová, kastelánka

Stopy pravěkého osídlení vizovické kotliny

Označení prostoru dnešních Vizovic pojmem kotlina je z geografického hlediska pouze pomocné a nikdy se v tomto slova smyslu neuvádí. Nicméně jde o jistý typ středně velkého, uzavřeného krajinného prostoru, vytvořeného soutokem více potoků různé velikosti a odděleného od západního Pomoraví úzkým hrdlem údolí mezi vizovickou městskou čtvrtí Razov a Zádveřicemi. Toto hrdlo bylo vytvořeno úpatími Janovy hory a návrší Těchlova, sestupujícími prakticky až k řece. Dále už se toto údolí Dřevnice postupně rozšiřuje až do podoby poměrně širokých říčních niv, nejrozsáhlejších před soutokem s řekou Moravou. Do kotliny ústí celkem deset potoků různé velikosti. Největší jsou Bratřejůvka a Lutoninka, které vytváří po soutoku ve Štěpské ulici řeku Dřevnici. Říčanskou ulicí protíná Želechovský potok a kousek dále bezejmenný, tekoucí od Ostrého vrchu. Po severní a západní straně obtékal návrší Háj bezejmenný potůček, dnes z půli svedený do městské kanalizace a kdysi ústící do Bratřejůvky poblíž mostu na Pardubské ulici. Jiný bezejmenný potok po protnutí Chrastěšovské ulice také vtéká do středu města z údolí kolem bývalých jatek nedaleko od velkého Chrastěšovského potoka. Do města vtéká i Čamínský potok a malý potůček pramenící nedaleko bývalého dvora na Těchlově. K výčtu vodotečí této kotliny je snad možno i přiřadit malý potok od Janovy hory, ústící do Dřevnice ve čtvrti Razov.

Těchto deset potoků, stékajících se na velmi malé ploše muselo zajisté iniciovat osídlení v jakékoliv době. Tedy kromě jiného. Například pro poměrně nízkou nadmořskou výšku dnešního města (kol. 300 m n.m.) se současnou závětrnou polohou pod okolními kopci. Přitažlivá byla jistě i skrytější, tedy i bezpečnější poloha kotliny relativně daleko od hlavních komunikačních tras podél řeky Moravy, odkud se jistě nebezpečí dalo vždy logicky nejvíce očekávat. Z jiného pohledu musela být tato kotlina také velice významná při spojení centrální Moravy (Přerovsko, Olomoucko) s určitou částí Pováží, doložitelně osídleného od pravěku (Trenčínsko). Výhodnější

krajinná komunikační dispozice než přes Fryštáckou brázdou a vizovickou kotlinu zde totiž neexistuje. Téma starých cest této části Moravy bylo v minulosti již vícekrát zpracováno. Je velice pravděpodobné, že právě zmíněná cesta do Pováží stála za vznikem vizovického kláštera ve 13. století. Pravděpodobně na místě již dříve osídleném. Některé prameny již zde v té době předpokládají i trhovou ves, což by mělo svou logiku.

Původní raně středověké osídlení, ale i jakékoliv starší, nelze zatím pro celkovou proměnu kotliny zástavbou a jinými změnami jednoznačně určit. S určitostí asi nebylo trvale osídleno dnešní náměstí ležící v zamokřené nivě soutoku Lutoninky s Bratřejůvkou. Menší osada raného středověku se dá spíše předpokládat kolem dnešního kostela nebo v místě zůstatkem by mohla být malá, dnes již zaniklá návěs na části Slušovské ulice, zachycená ještě mapami 18. a 19. století. Archeologicky je také raně středověké osídlení doloženo v horní polovině chrastěšovského údolí. Vzácné pravěké nálezy jsou zatím známy pouze ze Zádveřic na levém břehu Dřevnice, z vizovického prostoru pak z návrší Hodišov, východně od silnice na Chrastěšov. Tam šlo i jediný pazourkový opracovaný nástroj. Snad kamenný nožík, nebo jednu z čepelí zasazenou do srpu z jiného materiálu.

Přesto, že samotná vizovická kotlina je na pravěké nálezy zatím velice chudá, existují tu nepřímé důkazy, že nemohla být pustá ani v pravěku. Těmi důkazy by mohly být dvě malá pravěká hradiska, těsně se přimykající k této kotlině na jihu od města. Prvním je hradisko **Ostrý vrch** (537 m n.m.) založené dva kilometry od okraje dnešního města na pahorku jednoho výstupku hlavního hřebene. A nedaleko dnešní silnice z Vizovic na osadu Loučka. Pahorek se ještě v 19. století nazýval podle starého mapového záznamu **Hrušova hora** (Hruschova Berg). Dodnes se na něm dochovala část původního valu hradiska, byť silně narušeného sesuvem. Snad i náznak zbytku cesty k místu bývalé vstupní brány do hradiska,

Pohled na část hlavního hřebene ze Slušovské ulice. Šipka vlevo: hradisko Ostrý vrch, šipka vpravo: hradisko Rudovka, šipka uprostřed: vrchol Doubrava

Pohled na hradisko Ostrý vrch z vizovického náměstí

kteřá se předpokládá na jihozápadu opevnění. Hradisko, dokonale viditelné i z vizovického náměstí, bylo výhodně položené u pramenné pánve potoka, tedy u vždy nutného vodního zdroje. Terénní průzkum tu také zachytil menší soustavu opuštěných úvozů těsně míjející hradisko, které s existencí osídlení na hradisku mohou souviset. Navazovaly patrně na cestu zachycenou starým mapováním z první poloviny 19. století, která odbočovala z dnešní Říčanské ulice v místech dnešního velkého parkoviště průmyslové zóny u domu s číslem popisným 945. Nedá se vyloučit, že právě tato cesta, těsně míjející hradisko, předcházela pozdější cestě proměněnou nakonec v silnici. Byla mnohem pozvolnějši, přímějši, výškově nekolísala jako dnešní silnice na Doubravu přes Partyzánskou ulici. Dokonce o půl kilometru kratší než silnice ke stejnému místu na svahu hřebene. Také se na ní dochovalo jedinečné terénní napajedlo pro zvířata těsně pod hradiskem. V podobě vyslaného krátkého úvozku k potůčku kousek pod pramennou pánví. Podle zatímních nálezů pravěké keramiky je hradiště Ostrý vrch datováno jednak do pozdní doby bronzové, ale také do doby púchovské kultury. Tedy asi do doby kolem jednoho tisíciletí před naším letopočtem a doby kolem přelomu letopočtů. Za zmínku stojí i objev několika pravěkých bronzových náramků, nalezených na východním svahu Ostrého vrchu.

Druhé hradisko je součástí hlavního horského hřebene a nachází se asi jeden kilometr západně od kóty Doubrava (Barák). Z jeho opevnění je patrný pouze krátký úsek na východní straně v podobě terénního zlomu, asi valu, který zde přetínal vlastní hřeben. Povrchovými sběry zlomků keramiky bylo malé hradisko zařazeno do púchovské kultury přelomu letopočtů, kterých je kromě Ostrého vrchu v této části Mo-

ravy více (Provodov, Všemina, Lidečko). Vrcholek hradiska s kótou 630 m n.m. nemá dnes žádné jméno, ale mapa 19. století ho nazývá **Rudovka** (Rudowka vrch). Pravděpodobně podle výskytu železné rudy, kterou zde může dokládat velká jáma s krvavě červeným pískovcem v sedle mezi hradiskem a vrcholem Doubrava. Práce s hutněním železné rudy může naznačovat místo na jižním úpatí hřebene pod hradiskem. Ivo Viktorin tam objevil zbytky železité strusky, která historické zpracování železa zpravidla doprovází. Zde v místě, kde byla také nalezena stejná keramika jako na samotném hradišti na hřebenu.

Dvě pravěká hradiska, relativně nedaleko od dnešního města Vizovic, je možno vnímat jako součást skryté historie vizovické kotliny, přeneseně a s nadsázkou i jako historie samotného města v této kotlině. Málokdo o nich patrně ví, přestože byly publikovány v historických periodikách. Nejsou zanesena ani do turistických map jako některá jiná hradiska a náhodný turista procházející hory je snadno přehlédne. Tento text je drobnou připomínkou jejich existence kousek od města v malebné kotlině.

Dušan Cendelín st.

INZERCE

- **Koupíme byt na investici, může být i k rekonstrukci. Za nabídky děkujeme. Tel.: 739 926 551.**
- **Hledáme rodinný dům v této lokalitě se zahradou. Rekonstrukce nevadí. Tel.: 703 693 512.**

Ročník dvacet jedna

Když Němci pochopili, že plán bleskové války selhal a že válečnou ekonomiku budou muset přizpůsobit potřebám války dlouhé, museli si pro své hospodářství zajistit dostatečné množství pracovních sil. V továrnách, v zemědělství, na stavbách, tam všude chyběly miliony německých mužů, kteří museli odejít na frontu.

Odvedené Němce, bojující ve válce za zájmy Třetí říše, nahradili v jejich domovině lidé z okupovaných území. Nejprve dobrovolníci, kterých ale velmi rychle ubývalo, poté totálně nasazení civilisté, váleční zajatci a vězni koncentračních táborů. Celkem se podle různých odhadů jednalo asi o 13,5 milionů lidí. Mezi nimi bylo, podle našeho zpravodaje Norimberského soudu Dr. Rostislava Kocourka, až 750 000 československých občanů. Jejich životní a pracovní podmínky na nucených pracích se mnohdy příliš nelišily od životních podmínek vězňů koncentračních táborů. Snad jenom odvedenci z řad odborníků a vzdělaných kvalifikovaných zaměstnanců na tom byli v Německu jakž takž slušně, ale pro většinu odvláčených lidí představovalo totální nasazení hlad, zimu, tuhý režim, přeplněné dřevěné baráky, každodenní otrockou dřinu, nemoci, ponižování a jiné strádání, včetně surového bití a mučení při tzv. „převýchově“, v případě kázeňských prohřešků. O něco lepší životní podmínky měli občané porobených germánských národů, no milionům odvláčených příslušníků slovan-ských národů se v Říši žilo velice zle. Ostatně, slova Martina Bormanna, jednoho z nejvlivnějších mužů Třetí říše, publikovaná v oficiálním memorandu ministerstva pro východní území v srpnu 1942, byla více než výmluvná:

„Slované musí pracovat pro nás. Pokud je nebudeme potřebovat, nechť umírají. Očkování a německé zdravotní služby jsou pro ně přílišným přepychem. Zcela nežádoucí je rozmnožování Slovanů. Mohou používat antikoncepci nebo praktikovat potraty, tím lépe. Vzdělání je nebezpečné. Stačí, když budou umět počítat do sta. V nejlepším případě je možné povolit takový rozsah vzdělání, který z nich vytvoří

užitečné sluhy. Náboženství ponecháme jako prostředek k rozptýlení. Co se jídla týče, nedostanou víc, než bude nutné. Pány jsme my a my musíme stát na prvním místě.“

Přes 6 000 Čechů, Moravanů a Slezanů na nucených pracích zemřelo. Někteří zahynuli při spojeneckém bombardování, jiní zemřeli v důsledku fyzického a psychického vyčerpání, další umřeli na infekční nemoci a těžká zranění, mnoho jich nepřežilo sadistickou převýchovu v pracovních-výchovných táborech. A mnozí z těch, kteří se z totálního nasazení vrátili domů, umřeli v důsledku prožitých útrap a otrockých prací, s podlomeným zdravím, brzy po válce. Mezi takové oběti totálního nasazení patřil i můj jmenovec Alois Masařík. Byl to synovec mého otce, a jelikož se narodil v roce 1921, musel, stejně jako desetitisíce dalších mladých českých chlapců a děvčat, nastoupit na nucené práce. Protože se tatínek obával, že by Alois mohl v Německu zahynout, nechal mne po něm pojmenovat. Říkal, že si přál, aby v takovém případě zůstalo v rodině zachováno alespoň jméno. Ze stejného důvodu tatínek pojmenoval mého staršího bratra, po svém bratrovi Stanislavovi, který se nevrátil domů z první světové války. Náš Lojzík se naštěstí vrátil z Německa živý, měl ale tak nalomené zdraví, že pár let po válce, ještě velmi mladý, zemřel. O jeho totálním nasazení toho ale moc nevím, protože v té době jsem byl ještě chlapec. Vím jenom, že v Německu pracoval na stavbách betonových ponorkových krytů a že po vylodění spojenců byl od pobřeží přesunut do nějaké fabriky ve vnitrozemí a odtud ještě před koncem války do Protektorátu Čechy a Morava.

Hodně jsem se o životě na nucených pracích dozvěděl od svého kolegy Františka Jurčáka, hajného ze Zádveřic. Také on byl, stejně jako náš Lojza, jednadvacátý ročník a také on pracoval v Německu na stavbách ponorkových základů. Z toho co mně povídal, dodnes mrazí. František Jurčák zažil v Německu hotové peklo. Nejprve málem přišel o život při spojeneckém bombardování, potom při kruté německé převýchově. František vzpomínal, že

to, co přes den na stavbách ponorkových základů vybudovali, to obvykle v noci spojenci rozbombardovali. Jednou při takovém bombardování málem zahynul v závalu, ale naštěstí pro něj tam byli kamarádi, kteří při spojeneckém útoku takovou smůlu neměli a ještě živého ho z hromady hlíny a suti vyhrabali. Jako zázrakem vyvázl bez zlomenin a tržných ran, měl ale velmi vážné pohmožděliny a z těch se léčil několik týdnů. Po uzdravení pracoval nějakou dobu v továrně na výrobu letadel a tam si za kázeňský přestupek prošel tzv. „krátkodobou převýchovou“. To byla taková hrůza, že na ni do smrti nezapomněl. Všechno začalo neoprávněnou buzerací ze strany jeho německého mistra. Když se šikana už po několikáté opakovala, došla Františkovi trpělivost a mistrovi jednu vrazil. To co následovalo potom, si ani v nehorším snu nepředstavoval. Poté co ho zatkla jakási pořádková policie, následovala převýchova. Nejprve byl jako čekatel na převýchovu umístěn do společné cely s dalšími čekateli. Bylo jich tam celkem 24. Franta vyprávěl, jak vypadalo jídlo. Dozorci přinesl do cely mísu polévky a potom celu zavřel. Každý vězeň měl svoji lžičku. Ten, který se dostal k míse, nabral lžičku, co se dalo a to co cestou k ústům nevybryndal, rychle zhltnul. Prý se té polévky víc porozlévalo, než snědlo, to jak se každý vězeň snažil z té společné mísy získat pro sebe co nejvíc. „Někteří při jídle aj vykládali,“ říkal František, „ale já jsem nevykládal, tím jsem se nezdržoval, já jsem jedl.“ Pak čekatele rozdělili do samotek a začala převýchova. Večer přišli tři dozorcí s pendrekem a surově vězně mlátili. „Nikdo si nedovede představit to šílené utrpení. Řval jsem hrůzou a bolestí po každém úderu pendrekem. Když skončili, ležel jsem jak Lazar. Polomrtvý, celý zkrvavený. Všecko mně strašně bolelo, bolest škubala celým tělem. Někde to nesnesitelně páliło a tam, kde se údery křížily, to tak oteklo, že rána praskla a krvácela. Myslel jsem si, že to je můj konec, že to nepřežiju. Už jsem nedokázal sníst ani trochu té polévky, kterou mně druhý den do samoty dozorci přinesl. A to strašně bití se opa-

kovalo celý týden. Ty svině německé to dělali tak, abych to týráni přežil, aby mě nezabili, aby mě jenom přizabili, aby mě mohli po tom mlácení znovu využít jako pracovní sílu, protože té měli málo. Kdyby toho nebylo, ubili by mne hned. Bití po opuchlých, otevřených, krvavých ranách bylo tak strašné a nesnesitelné, že jsem litoval toho, že nemám jak spáchat sebevraždu. Kdybych mohl, sám bych to hrozné utrpení ukončil. Ale neměl jsem v kalhotách ani šňůrku, natož řemen. Na to si ti parchanti dávali velký pozor. Takové mučení by zlomilo každého chlapa, ať by byl sebevíc statečný a silný. Když jsem měl po týdnu krátkodobou převýchovu za sebou, nedokázal jsem se ani zvednout, natož postavit na nohy. Asi dva týdny jsem jenom ležel. Po tomto strašlivém zážitku jsem si dával moc veliký pozor, abych se těm zločincům znovu nedostal do rukou. Přitom jsem se jim chtěl tak strašně pomstít! Ale jak to udělat, to jsem nevěděl. Tak jsem věřil aspoň tomu, že si je spravedlnost najde sama. Ono se dobře mluví o odpuštění tomu, kdo něco takového nikdy nezažil. Ale já je tak nenávidím, že kdyby se mně kdykoliv kterýkoliv z těch dozorců dostal do rukou, bez zábran, bez rozmyšlení a bez sebemenších výčitek svědomí bych je s chutí zabil!“

Poznal jsem ještě několik dalších totálně nasazených. I od nich jsem slyšel, v jakých podmínkách v Německu žili, jak tam otročili. A byly to většinou vzpomínky kruté a smutné, ale našly se i výjimky. K jedné z nich patřil zážitek Miroslava Sláčíka, drvaře z Chrástěšova, který byl za války totálně nasazený jako dělník, kdesi v rakouských železárnách. Už před válkou se seznámil se svou budoucí manželkou, ale než se stihli vzít, přišla okupace, nucené nasazení, transport do Rakouska a tam dlouhé odloučení od rodiny a od milé a otrocká práce ve prospěch Velkoněmecké říše. Čím déle byl pryč, tím více ho to táhlo domů. A tak se jednou rozhodl, že se i bez povolení zajede podívat do Chrástěšova. Bylo to velice riskantní a nebezpečné, protože kdyby ho chytili, mohli by ho zavřít do pracovní-výchovného tábora. Přes toto

obrovské nebezpečí se Miroslav Sláčík na cestu domů vydal. V té době byly vlaky plné německých vojáků, směřujících na ruskou frontu a Miroslav se ocitnul v kupé, které jich bylo úplně plné. A stalo se něco neuvěřitelného. Němečtí vojáci, opouštějící své rodiny, jedoucí do války, najednou soucítily s českým mladíkem, riskujícím všechno možné jenom proto, aby alespoň na chvíli navštívil své blízké. Kousek před hranicemi Protektorátu, ještě před příjezdem do Břeclavi, ho vojáci schovali pod lavici, na které seděli a svými vlastními nohama ho před celníky dokonale ukryli. Když celník při hraniční kontrole vstoupil do kupé a uviděl v něm skupinu německých vojáků, jenom jim zdvořile zsalutoval a odešel. Jak by ho mohlo napadnout, že se v kupé spolu s Němci nachází ukrytý i jeden český mladík. V Břeclavi Miroslav Sláčík vojákům poděkoval a rozloučil se s nimi. Oni mu popřáli šťastnou cestu a pokračovali dál na frontu, on se vydal směrem k domovu. Krátce pobyl s rodinou, s budoucí manželkou a potom se zase vrátil do Rakouska.

Tolik několik vzpomínek totálně nasazených, dodnes neoprávněně opomíjených obětí války.

Závěrem bych chtěl dodat, že ačkoli byly nucené práce součástí Norimberského procesu s válečnými zločinci a generální zmocněnec pro pracovní nasazení Fritz Sauckel, byl za svoji činnost norimberským tribunálem odsouzen k trestu smrti oběšením, miliony totálně nasazených čekaly na satisfakci ze strany Německa marně. K odškodnění těchto nešťastných, skoro zapomenutých, obětí války totiž přistoupila německá vláda až po roce 2 000, tedy neuvěřitelných 55 let po skončení druhé světové války. Symbolické finanční a morální satisfakce se tak dožilo pouze jeden a půl miliónu totálně nasazených lidí. V České republice se odškodnění dočkalo 75 000 lidí. Milióny nucené nasazených ale zemřely, aniž by se odškodnění za otrockou práci a prožité utrpení dožily. Mnozí z nich si přitom v Německu prožili peklo na zemi.

Ing. Alois Pokorný

Inzerce

Možnost progresivní regionální inzerce. Statisticky ověřený dosah 5 000 čtenářů.

Množstevní slevy opakované inzerce při platbě předem:

3* = 10% sleva

5* = 15% sleva

7* = 20% sleva

vizovske.noviny@vizovice.eu

CENÍK A ROZMĚRY:

	celostrana	240*180 mm 2 700 Kč
	1/2 strany	180*117 mm 1 400 Kč
	1/4 strany	87*117 mm 750 Kč
	1/8 strany	87*56 mm 400 Kč
	1/16 strany	25*87 mm 210 Kč

Předjaří,

období mezi zimou a jarem, je každoročně časem příprav na Velikonoce. Masopust skončil a Popeleční středou 17. února začalo letos předvelikonoční postní období.

Doba velkého čtyřicetidenního půstu podle dávné tradice velí držet střídmost v jídle, odříkání si zábav a různých dalších požitků. Lidé by teď měli očistit nejen své tělo, ale také mysl. Připravit se na Velikonoce, příchod jara a obecně novou sezónu práce na zahradě, polích, ... V každodenním životě obyčejných lidí vždycky hrály důležitou roli písně; pomáhaly uvolnit vnitřní napětí, emoce, lidé

do nich vkládali jak radosti života, tak i svá trápení. Ani v období půstu to nebylo jiné. A protože nejdůležitějším motivem v životě je láska ve všech jejích podobách, přinášíme vám tentokrát jednu písničku z Vizovic o lásce bolavé. Najdete ji ve sbírce Eduarda Pecka, Valašské národní písně a říkadla. Téma spojení dvou mladých svobodných lidí se koneckonců promítá i do tradic předvelikonočních postních nedělí. Ve čtvrtou neděli, zvanou „družebná“, totiž chodíval budoucí ženich se svou družkou do stavení, kde chtěl o Velikonocích požádat rodiče o ruku své milé.

2. Proč sa na mňa hněváš, proč sa na mňa duješ, kdo ti to povídál, kdo ti to povídál, že moja nebudeš.

3. Mně to povídala celá tvá rodina, že su já pro tebe, že su já pro tebe chudobná děvčina.

4. Chudobná děvčina mezi bohatýma, jako tá ovečka, jako tá ovečka mezi rohatýma.

5. Chudobná děvčina Pána Boha prosí, bohatá si myslí, bohatá si myslí, že sa vydat' mosí.

Malý průvodce předvelikonočním obdobím Postní neděle

Každá neděle v době velkého půstu má své označení a dodržují se na ní různé tradice a zvyky. Také přísný půst byl v tento den mnohem mírnější a bylo povoleno se dosyta najíst.

- 1. postní neděle – **černá** – si svůj název vysloužila podle černých šatů, které v tento den ženy oblékaly. O černé neděli se pekly preclíky sypané solí a mákem.
- 2. postní neděle – **pražná** – má své označení podle tradičního pokrmu, který se v tento den jedl. Nazývá se „pražmo“ a jedná se vlastně o upražená obilná zrna nebo klasy. Připravovala se z nich také vydatná polévka. V domácnostech se vydatně smýčilo, bílilo, uklízelo a mylo.
- 3. postní neděle – **kýchavá** – připomíná pověru našich předků, že kýchání čistí hlavu a mysl. Bylo dobrým zvykem a mravem na kýchnutí odpovědět pozdravem: „Pomáhej pán Bůh.“, nebo „Pozdrav pán Bůh.“ A to se vlastně zachovalo dodnes.
- 4. postní neděle – **družebná** – měla kdysi výsadní postavení: půst totiž alespoň na krátkou chvíli mohla přerušit

zábava. Mládež se scházela na návších a každý s sebou přinesl něco dobrého k snědku. Budoucí ženichové v ten den přicházeli do domu, kde pak o Velikonocích žádali rodiče o ruku své milé. V družebnou neděli bylo zvykem jíst pučálku pokrmy (kaše, polévky) z naklíčeného hrachu.

- 5. postní neděle – **smrtná** – v sobě nese spoustu pohanských tradic. Ze vsi se vyháněla a vynášela Morana (jinde také mařena, mořena, smrtholka...), vyrobená ze slámy a ženských šatů. Za doprovodu říkaček, zpěvu a popěvek byla vhozena do řeky či potoka. Symbolicky tím skončila vláda zimy a nastalo jaro. Vynášení Morany se na mnoha místech Moravy dodržuje dodnes.
- 6. postní neděle – **květná** – je prvním dnem pašijového týdne, bezprostředně předcházejícího Velikonocům, kdy si věřící připomínají poslední dny života Ježíše Krista. Na květnou neděli si věřící nechávají v kostele posvětit ratolesti kočiček.

Jaké byly zámecké Vánoce 2020

V době, na kterou si chtě nechtě postupně zvykáme, není místo na dlouhodobé plánování. Natož abychom se mohli spolehnout, že to, co si v předstihu zapíšeme do svých kalendářů, se opravdu stane. Kromě pocitu nejistoty nám to ale přináší i novou dovednost, a tou je schopnost pohotově reagovat na změny a improvizovat. To není vůbec špatná věc. Přesně v takovém duchu jsme se i my na zámku pokusili v rámci momentálních možností dodržet přes dvacet let dlouhou tradici a připravit pro vás Vánoce, na jaké jste už zvyklí. Nebo aspoň skoro takové...

Naštěstí jste nás v tom nenechali samotné a přidali se k našemu snažení. Ze smřčku v zámeckém průjezdu jste svými ozdobami postupně udělali nádherný vánoční strom a i přes nutnost počkat chvíli na větrném nádvoří, jste zašli do zámecké kaple k betlémům zapálit si své vánoční světlo. Respektovali jste se navzájem a současně jste dokázali naplnit prostory kaple i průjezdu se stromečkem vánoční atmosférou, přestože počasí bylo spíš aprílové a veskrze nevlídné.

Děkuji všem, kteří nám i v napjatém závěru roku 2020 pomohli udržet tradici Vánoc na vizovickém zámku, i vám, kdo jste nemohli přijít osobně a byli jste tak s námi aspoň ve vzpomínkách. Poděkování patří také vizovickým skautům, kteří přinesli do zámeckého průjezdu k vánočnímu stromu betlémské světlo a nechali je celý Štědrý den volně k dispozici pro každého, kdo o ně stál.

Teď už jsme zase zvyklí psát nový letopočet, s jedničkou na konci. Stále ještě máme naději, že nám nový rok přinese zklidnění a návrat toho, co dělá naše životy smysluplnými. Třeba i Vánoce s našimi blízkými, přáteli a sousedy. Mějme všichni dobrý nový rok!

Jana Pluhařová
fotografie: archiv zámku

Pojďte s námi na výlet do přírody

Vizovice – Šibenice – Ublo – Baťova železnice

Trasu výletu tvoří okruh s cílem poznat část malebných Vizovických vrchů. Vyrazíme nad město na kopec zvaný Šibenice a připomeneme si dobu, kdy Vizovice měly hrdelní právo, k němuž patřilo i veřejné popraviště. Zavítáme do obce Ublo, která kromě zvláštního názvu nabízí dvě zajímavosti s nádechem recese – jednak je zde místo, kde se promazává zemská osa a také zde stojí tunel UBlanka, jehož délka je 13 575 milimetrů. Ve skutečnosti se jedná o propustek na trase nedokončené tzv. Baťovy železnice, která měla spojit Zlín a Vizovice se Slovenskem. Nedokončené těleso železničního náspu vede do obce Jasenná, která je známá svou portášskou tradicí a podobně jako v řadě jiných obcí Východní Moravy jsou zde dva kostely – katolický a evangelický.

Na výlet vyrazíme z Masarykova náměstí v centru Vizovic po žlutě značené turistické trase směrem k Pozdřechovu. Trasa zvolna stoupá Krňovskou ulicí nad město na vrch Šibenice – k prostému dřevěnému kříži s odpočívadlem vede kamenný chodníček. Bývalé popravčí místo dnes nabízí zajímavé výhledy do okolí. U rozcestí Nad Hodišovem končí zpevněná cesta a trasa míří přes les do vesnice Ublo. Nad obcí se otevře panoráma s dominantou vrchu Vartovna (651 m n. m.), na němž stojí stejnojmenná 37 metrů vysoká rozhledna ve tvaru kovového válce.

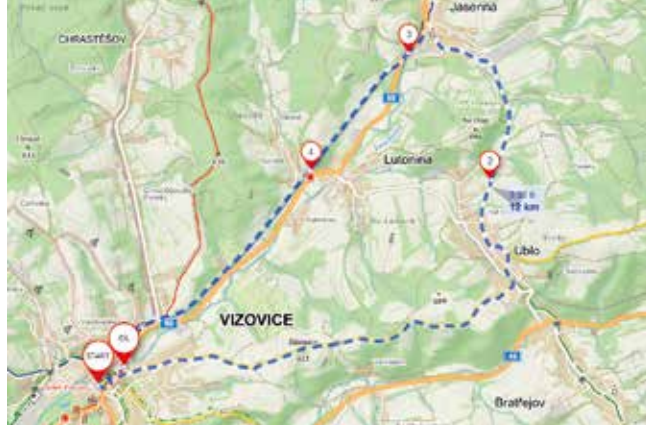
V obci Ublo se zastavíme U Zemské osy. To je hostinec, kde se zemská osa, dle místních, pravidelně maže. U hostince opustíme značenou turistickou trasu, necháme ji za zády, přejdeme přes silnici do uličky mezi domy. Po 60 metrech odbočíme vlevo. To již budeme stát na trase původně plánované železnice. Asfaltová cesta vede severozápadním směrem do sousední obce Jasenná, nabízí zajímavé výhledy na okolní kopce, prochází přírodní památkou Průkopa, kde se vyskytují společenstva chráněných rostlin. Do Jasenné dorazíme po třech kilometrech mírného klesání. V obci zabloudit nemůžeme, k orientaci poslouží špičatá věž evangelického kostela. U kostela se zastavíme u památníku zdejších legionářů, pak přejdeme přes hlavní silnici na chodník, kde narazíme na modře značenou turistickou trasu vedoucí jihozápadním směrem nejprve kolem hřbitova a poté po náspu nedokončené Baťovy železnice do Vizovic. V Jasenné měla trať přemostit údolí, je to zřejmé od turistického rozcestníku Jasenná – Hřiště.

Celý okruh má zhruba 12 km, z toho 8 km měří úsek z Vizovic přes Ublo do Jasenné, 4 km z Jasenné do Vizovic. Pro koho by byl výlet dlouhý, může z Jasenné jet do Vizovic autobusem.

Mapa s trasou výletu:
<https://mapy.cz/s/bubusehacu>

*Turistické informační
centrum (TIC) Vizovice*

Sortiment zboží Turistického informačního centra Vizovice

Nově jsme pro Vás otevřeli sekci s produktovou nabídkou Turistického informačního centra. www.dkvizovice.cz/produkty/. Zde můžete nalézt jak věci pro turisty, tak i místní tradiční výrobky a knihy od regionálních vydavatelů. Máte také možnost objednat si zboží na e-mailové adrese: infocentrum@dkvizovice.cz na dobírku, nebo si ho můžete osobně odebrat v infocentru ve výdejním okénku – to je otevřeno i nyní v době uzavření prodejny (pandemie covidu).

Turistické informační centrum (TIC) Vizovice

Chirurgická ambulance Vizovice

**Přejeme všem pacientům
pevné zdraví v novém roce 2021.**

Ambulance pracuje ve svých ordinacích hodinách bez omezení. V rámci všeobecného zdravotního pojištění bez doporučení a bezplatně.

Ordinační doba:

Pondělí 07.00–16.00 hodin

Úterý –

Středa 07.00–16.00 hodin

Čtvrtek 07.00–11.00 hodin

Pátek 07.00–15.00 hodin

MUDr. Háša Eduard
Odborný lékař pro chirurgii

KOUPÍM DŮM,

KLIDNĚ I RUINU NEBO STODOLU SE ZAHRADOU
VE VIZOVICÍCH NEBO BEZPROSTŘEDNÍM OKOLÍ.

Martin Marek
tel.: 736 540 494
e-mail: martin.marek@vavrys.cz

Co se děje, když to vypadá, že se neděje nic

Nablýskané zámecké interiéry si celkem jednoduše umí představit většina z nás. A to ani nemusíme být aktivním návštěvníkem památek, stačí zapnout televizi a počkat na první pohádku nebo historický film. Co se ale děje za tlustými zámeckými zdmi, když sezóna pochrupkává zaslouženým zimním spánkem, to si dovede představit málokdo.

Na zámku ve Vizovicích nás nepracuje mnoho. A i přesto jsem s ukončením minulé sezóny zjistila, že vím opravdu jenom málo o tom, co všechno obnáší úklid v momentě, kdy se zavřou vrata za posledním návštěvníkem. Jsem z těch, co si rádi vše vyzkouší, aby si udělali vlastní názor, proto je těchto následujících pár řádků psáno jako fascinovaná zvěď někoho, kdo právě objevil Ameriku ve zdech zámecké budovy.

Všechno pryč!

Jednou z prvních částí úklidu, hned po sbalení koberců a snesení živých květin do temperované místnosti, je drátkování parket. Tomu zákonitě musí předcházet kompletní vystěhování místností na chodby. Tam se nábytek také čistí, než je možné jej vrátit na místo. Samotné drátkování chce pevnou vůli i paže. Když se těžkému přístroji podvolíte, může se stát, že na něm zůstanete vlát jako vlajka ve větru. V takovém případě vás může zachránit jedině výpadek elektřiny. Vydrátkované parkety je potřeba hned navoskovat a vyleštit, pak teprve se stěhuje nábytek zpět. A co tam, kde je podlaha kamenná? Tak tam se hezky postaru vezme rýžák a kýbl s horkou vodou a jde se drhnout. Jak dlouho vydrží v šesti stupních horká voda opravdu horká, to je téma spíše pro matematické okénko. Jakmile je tímto způsobem ošetřena poslední kamenná dlaždice včetně schodiště, přichází čas na zakrytí nábytku. Venku možná v tu chvíli zasněženo není, ale interiéry zámku vypadají jako pod sněhovou čepicí.

Kdo leští, má za tři.

Leštění je velké téma nového roku. Leští se všechno – od skla přes kovy všeho druhu až po porcelán. Na každý materiál je potřeba jiný čistící prostředek, ovšem kdo vymyslel obyčejný hadr a zubní kartáček, zasloužil by Nobelovu cenu za úklid. Lešticí proces se nakonec uzavře opět sklem, a to leštěním okenních tabulek. Tomu ale zajisté předchází jejich umytí. Na zámku je oken celkem 143, většina z nich dvojitých. Pokud počasí dovolí, jsou téměř všechna okna do začátku sezóny čistá, stejně tak jsou vyprané a pověšené i všechny záclony.

A teď to nejdůležitější – všechny činnosti, o kterých jste právě četli, dělají dvě ženy. Je toho ale mnohem víc. Úklid zámku je prostě nikdy nekončící proces. Takový dětský pokoj, který uklidíte a než vyjdete ze dveří, není po vašem snažení ani stopa. Někdy bychom vás rádi do toho našeho zázimovaného „dětského pokoje“ pozvali na prohlídku. Věřím, že se najdou tací, kteří si rádi nechají svéráznými uklízečkami o tom všem povyprávět.

Možná se teď tváříte stejně jako já, když jsem se po procesu zimního úklidu začala víc pít. A možná vám to, stejně jako mně, pomůže zachovat si kamennou tvář, až vám vaše dítě příště oznámí, že by chtělo bydlet na zámku.

Barbora Grombířová, SZ Vizovice

Městská knihovna Josefa Čižmáře informuje

Se vstupem do nového roku je potřeba dívat se do budoucnosti optimisticky. Doufáme, že všechny knihovny se opět otevřou svým čtenářům a vše se postupně bude vracet k normálnímu životu. Ale stůjme nohama na zemi, nebude to hned. Snad se s vámi brzy setkáme v prostorách knihovny při půjčování knih a také při dalších aktivitách, které Vám knihovna nabídne.

Naši čtenáři rozhodli, které tituly knih se v loňském podivném koranavirovém roce staly nejpůjčovanějšími:

- Dana Hlavatá: Musíš mi věřit
- Dilly Court: Služebná z hostince
- Teresa Simonová: Krása a jed oleandru.

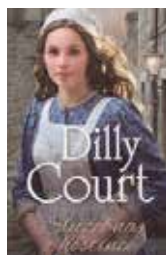
I nadále pro Vás nakupujeme a zpracováváme nové knihy, všechny novinky můžete také sledovat na webu knihovny pod katalogem – „novinky od data“. Pokud máte o nějakou knihu zájem, napište nám, rádi Vám ji odložíme a ona na Vás bude čekat při znovuotevření.

Připravili jsme pro Vás novou podobu našich webových stránek www.knihovnavizovice.cz. Budeme rádi, když nám napíšete, jak se Vám líbí či nelíbí, co Vám na nich chybí a co byste tam chtěli mít. Formulář najdete na stránkách webu pod „kontakty“. Děkujeme Vám za zpětnou vazbu.

A protože čas neúprosně ubíhá, připravujeme se na revizi knihovního fondu, povinně dle knihovního zákona 1x za pět let. Poslední revize probíhala ještě v knihovně na předzámčí. A tak si letos v září můžeme připomenout malé kulaté výročí – 5 let od přestěhování knihovny do nových prostor.

Doufáme, že slova zavřeno, karanténa knih a výdejní okénko budeme v letošním roce používat co nejméně.

Mgr. Blanka Krejčárková

DK vypisuje kurz Jak se stát režisérem divadla

Jestli jste si položili tuto otázku a představa stát se režisérem vás láká, máme pro vás jedinečnou příležitost. V případě zájmu otevřeme kurz JAK SE STÁT REŽISÉREM OCHOTNICKÉHO DIVADLA. Tento kurz bude probíhat pod odborným vedením v hlavním sále Domu kultury Vizovice a přilehlých prostorách. Vážní zájemci se musí přihlásit na tel: 577 599 110, 734 273 434, 604 208 912, nebo poslat email: infocentrum@dkvizovice.cz

Dům kultury

Veřejná sbírka na záchranu budovy sokolovny a jejího areálu ve Vizovicích

Vážení a milí spoluobčané,

obracíme se na vás s naléhavou prosbou o případnou finanční pomoc. Ve městě Vizovice se nalézá jedna z významných kulturních památek, která je registrovaná Ministerstvem kultury České republiky, jejímž správcem je TJ Sokol Vizovice, z. s.

Coby nové vedení spolku TJ Sokol Vizovice, bychom rádi zachovali sokolovnu i s areálem dalším generacím.

Tato stavba oslaví v letošním roce významných 100 let od svého otevření. Výstavba byla započata z dobrovolných příspěvků, půjčky a ochoty lidí. Rádi bychom touto veřejnou sbírkou probudili myšlenku národní hrdosti, patriotismu a sounáležitosti k našemu městu a kulturnímu dědictví, abychom Sokolovnu zachránili.

Už jsme začali.

Současný stav budovy je žalostný. V rámci energetických úspor potřebuje sokolovna vyměnit topnou soustavu, okna v přístavku sálu, zateplit strop (předpokládané náklady těchto oprav mohou činit více než 1 milion korun). V neposlední řadě bude třeba provést také kompletní rekonstrukci fasády s odbornými restaurátorskými pracemi (předpokládaná cena těchto prací, by se mohla pohybovat kolem 3,2 milionu korun). Všechny tyto zmiňované činnosti musí být navíc prováděny v souladu s podmínkami kulturně chráněného objektu.

Bez Vás nepokročíme.

Bohužel, pokladna TJ Sokol Vizovice nedisponuje tak vysokými finančními částkami, aby byla schopna realizovat výše zmíněné opravy. Spolek je existenčně závislý pouze na pronájmu z restaurace, ubytování v šesti pokojích, pronájmu tenisových kurtů, případně dalších akcí typu – plesy, rodinné oslavy, Masters of Rock a Trnkobraní.

Nesedíme, nečekáme.

V každém případě se snažíme hledat cesty jiné finanční podpory. Oslovili jsme Ministerstvo kultury České republiky, které poskytuje určitou procentuální podporu na regeneraci kulturních památek. Rovněž hledáme možnost podpory ze strany města Vizovice, které je dobrým partnerem. Obrátíme se i na Krajský úřad Zlínského kraje Odbor kultury a památkové péče o případnou finanční pomoc. Oslovili jsme i podnikatelské subjekty v našem městě a v neposlední řadě bychom rádi využili i národních dotačních titulů k těmto akcím, které se neobejdou bez spolufinancování, na které nemáme.

A právě touto „Veřejnou sbírkou“ chceme požádat i vás, naši vážení spoluobčané, abyste se do sbírky zapojili.

Nezbývá nám tedy, než zaklepat na dveře Vašeho srdce s prosbou, zda jste s naší myšlenkou záchranu sokolovny ve Vizovicích ztotožnění a zda jste ochotni záchranu této budovy finančně podpořit.

Za jakýkoliv finanční dar budeme nesmírně vděční a každého, který tak učiní, může hrát dobrý vnitřní pocit, že tato stavba bude sloužit dalším generacím.

Níže uvádíme bankovní ústav a číslo transparentního účtu, kam můžete zaslat finanční dar:

Fio banka:
2301897164/2010

Do transparentního účtu můžete kdykoliv nahlédnout přímo na stránkách Fio banky, kam se dostanete i přes odkaz na našich stránkách www.tjsokolvizovice.cz

Děkujeme za Vaši finanční podporu.

za předsednictvo TJ Sokol Vizovice, z. s.

předseda – **Jaromír Slezák ml.**
místopředseda – **Ing. Roman Persun**
místopředseda – **Ing. David Pechal**

FEJETON

Zde vám dáváme pro inspiraci malý návod, jak napsat fejeton. V současné době, charakteristické řadou omezení, dostáváme všichni větší prostor přemýšlet. Okruhy témat jsou nekonečné, střídají se v myšlenkách a nechávají po sobě stopy. Nebojte se s námi o ně podělit. Sdílejte s ostatními čtenáři své úvahy a zamyšlení, inspirujte i nás, abychom vám mohli přinášet nová témata, která vás zajímají nebo jsou pro vás důležitá. Za vaše příspěvky předem děkujeme!

Na lidskou slávu

Máme už ve své prazvláštní lidské povaze kdesi na dně uschovanou touhu po slávě. Touhu vykonat ve svém životě něco smysluplného, důležitého a nezapomenutelného. Něco, za co by nás ostatní ctily, co by nám potichu záviděly a v nejlepším případě – což by bylo nejkrásnější – něco, za což bychom si zasloužili pamětní desku na rodném domě. Kdyby to však bylo skutečně možné, fasády domků našich měst by ve večerním slunci zářily bronzovými odlesky chval a velebení, odlitými pro věčnou památku a generace příští. Má poměrně košatá představivost hledí ještě o kousek dál. Vidím v ní slitinovými deskami obložené vstupní prostory do panelových domů, kde se sděluje, že v prvním patře tohoto objektu žil, tvořil a skonal středoškolský profesor, účetní obuvnické firmy a kominík služeb komunálních, v patře druhém pak papírník nad papírníky, bankovní úředník a policejní vyšetřovatel, který nad nimi vyzrál a poslal je všechny do kriminálu, v podlaží dalším lékař operatér, jenž zachránil život policistovi, krejčí, který oblékal chirurga, a majitel pohřebního ústavu, jenž krejčímu vystrojil nádherný pohřeb. Hrál na něm trumpetista z patra čtvrtého, ten trumpetista, který po večerech dul do nástroje tak hlasitě, že rušil i gymnaziálního učitele v přízemí, truhlář z pátého poschodí byl zručným rakvářem a truhla pro krejčího byla díky jeho zručnosti šitá na míru. A k tomu ke všemu nahoře pod střešou žil důchodce. Slušný, tichý člověk, o kterém nikdo nic pořádného nevěděl. Ale desku si zaslouží, neboť v den pohřbu bylo náledí, on měl službu a chodník před

domem posypal tak důkladně, že nikdo neuklouzl, nohu si nezlomil a chirurg z třetího patra tak klidně a bezstarostně mohl spolu s ostatními odkráčat za rakví ke hřbitovu, protože ten nebohý nebožtík mu ještě před měsícem ušil ono krásné černé sako a moc za to nechtěl a byl to přeci soused a nehádali se spolu tak často, jako trumpetista s profesorem.

Z oné naší, výše popsané touhy po slávě by tak byli nejlépe živi litci a kovotepci. Jejich řemeslo by se stalo neskonalým zdrojem příjmů a bohatnutí. Vydělky by jim umožnily výstavbu luxusních rodinných vil v rozsáhlých parcích na okrajích měst, živnost by se dědila z otce na syna a z děda na vnuka a na hřbitovech by rostly obrovské, umělecky dokonale vyvedené bronzové náhrobky. Spoluobčané by k nim vzhlíželi s úctou a objednávkou by nebraly konce.

Naštěstí tomu tak není a podobné představy patří do literatury sci-fi. Veškerá lidská sláva je pomíjivá a trvání je stejně kratičké, jak život trávy, jako polního květu. Sotva vítr zavane, již ho není. A tak z našeho života mají největší užitek oční optikové, k nimž během svých let přijdeme skoro všichni, a provozovatelé pohřebních služeb a řidiči černých vozů.

Jen ta naše hubená lidská dušička aby byla aspoň trochu bílá a nohavice abychom si uchovali nezacákané ve všech těch marastech našeho žití.

Z fejetonů Marka Buše, náměšťského kastelána, vybrala Jana Pluhařová

Vzpomínáme

Dne 15. 2. 2021 uplynulo 80 let od narození naší milé maminky paní

Zdeňky Pšencíkové

a 2. 3. 2021 to bude již 10 let co nás navždy opustila. S láskou vzpomínají dcera Ivana a synové Zdeněk a Lubomír. Děkujeme všem, kteří vzpomenu s námi.

Plakát k 760. výročí první písemné zmínky o Vizovicích (na zadní straně obálky):

Úryvek originálního textu Zakládací listiny cisterciáckého kláštera Smilheim ve Vizovicích z r. 1261 s budovou státního zámku jako připomenutím lokality, kde klášter stával, pískovcová socha sv. Václava z barokního sousoší se sochou Bolesné Panny Marie na Masarykově náměstí a znakem města Vizovice.

autor: R. Mládenková TRENDFoto

Vizovice

1261-2021

760 let od první písemné zmínky

MĚSTO
VIZOVICE

Ad
Cisterciensium
Titulum I
Btch

